

- (c) Razvijanja načela uzajamnosti i odgovornosti radnika za unapređenje prava iz radnog odnosa;
- (d) Većeg uključivanja svih radnika u odlučivanju o uvjetima svog rada i života;
- (e) Jačanje demokratske kulture i svijesti o zajedničkoj odgovornosti za opće dobro.
- (3) Radi podsticanja i zaštite slobodnog i nesmetanog sindikalnog organizovanja i djelovanja, potpisnici će se zajednički zauzimati za ostvarivanja povoljnog normativnog okvira u skladu sa međunarodnim standardima i komparativnim iskustvima.

Definicije pojmove korištenih u Kolektivnom ugovoru**Član 8.**

Pojmovi korišteni u ovom Kolektivnom ugovoru imaju sljedeće značenje:

- a) "poslodavac", u smislu ovog ugovora je Vlada Kantona Sarajevo i ustanova kulture sa svojim osnivačem;
- b) "Ministarstvo" predstavlja Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo;
- c) "Ministar" predstavlja ministra za kulturu i sport Kantona Sarajevo;
- d) "sindikat" predstavlja sindikalnu organizaciju;
- e) "Sindikat" predstavlja viši nivo organizovanja sindikata;
- f) "radno mjesto" je pozicija utvrđena Pravilnikom o radu i Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta na koje se postavlja radnik za vršenje poslova utvrđenih za to radno mjesto;
- g) "platni razred" predstavlja razvrstavanje radnih mesta utvrđenih Pravilnikom o radu i Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta ustanove u određene pozicije radi određivanja iznosa osnovne plaće radnika;
- h) "koeficijent" predstavlja brojčanu vrijednost koja se iskazuje arapskim brojevima za svaku poziciju radnog mesta koje su razvrstane u platoe razrede i služi za utvrđivanje visine osnovne plaće;
- i) "osnovica za obračun plaće" predstavlja novčani iznos u konvertibilnim markama (u dalnjem tekstu: KM) koji se koristi za određivanje osnovne plaće.

Član 9.

Općim pravnim aktima ustanova kulture ne mogu se utvrditi ni manja ni veća prava radnika od prava koja su utvrđena ovim Kolektivnim ugovorom.

Član 10.

- (1) U svim pitanjima iz radnog odnosa koja nisu uređena Zakonom o radu, Zakonima koji regulišu pitanja ustanova kulture kao "Lex specialis" i ovim Kolektivnim ugovorom, primjenjuje se Opći kolektivni ugovor za teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine.
- (2) Ako je neko pravo iz radnog odnosa različito utvrđeno ovim Kolektivnim ugovorom, Zakonom o radu, Pravilnikom o radu, ili Ugovorom o radu primjenjuje se za radnika najpovoljnije pravo, osim ako to Zakonom o radu i ovim Kolektivnim ugovorom nije izričito zabranjeno.

II. RADNI ODNOS**Zasnivanje radnog odnosa****Član 11.**

- (1) U ustanovama kulture radni odnosi zasnivaju lica koja ispunjavaju opće uvjete utvrđene zakonom i posebne

uvjete predviđene Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u ustanovama.

- (2) Radnik iz stava 1. ovog člana ostvaruje prava iz radnog odnosa u skladu sa zakonom, podzakonskim aktima, ovim Kolektivnim ugovorom i općim aktima ustanove kulture.
- (3) Kao poseban uvjet za zasnivanje radnog odnosa, pored uvjeta utvrđenih zakonom, ne mogu se utvrđivati godine života, izuzev donje granice propisane zakonom.

Član 12.

Rad radnika u ustanovama kulture zasniva se na zakonu i podzakonskim aktima, Kolektivnom ugovoru, kojima se reguliše rad radnika u ustanovama kulture, i općim aktima ustanove, u čijem donošenju i utvrđivanju učestvuje Sindikat.

Član 13.

Poslodavac kod koje je radnik u radnom odnosu i obavlja određene poslove i zadatke, po tom osnovu poslodavac isplaćuje radniku plaću i izvršava druge obaveze iz radnog odnosa u skladu sa zakonom, ovim Kolektivnim ugovorom i općim aktima ustanove.

Član 14.

- (1) Ugovor o radu u ustanovi kulture može zaključiti lice koje ima opću zdravstvenu sposobnost utvrđenu od nadležne zdravstvene ustanove, u skladu sa odredbama zakona koji regulišu ovu oblast.
- (2) Radnik u ustanovi kulture koji u toku trajanja ugovora o radu oboli od zarazne ili duševne bolesti ne može obavljati poslove na koje je raspoređen sve dok traju takve okolnosti, odnosno dok radnik ne pribavi uvjerenje odgovarajuće zdravstvene ustanove o zdravstvenoj sposobnosti.

Član 15.

- (1) Radnik u ustanovi kulture zaključuje ugovor o radu na osnovu javnog oglasa, koji se objavljuje u jednim dnevnim novinama koje se distribuiraju na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine, na internet stranici Javne ustanove "Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo" Sarajevo i na vlastitoj internet stranici.
- (2) Odluku o izboru kandidata po konkursu, odnosno oglasu, na prijedlog komisije za izbor donosi direktor ustanove.
- (3) Poslodavac je dužan odluku o prijemu u radni odnos donijeti u roku od tri radna dana od dana prijema Liste uspešnih kandidata, odnosno u roku od 3 dana od dana okončanja postupka po prigovoru.
- (4) Kandidatima koji su učestvovali u postupku prijema u radni odnos, dostavlja se pismena obavijest o odluci o prijemu u radni odnos, i uz obavijest se dostavlja Lista uspešnih kandidata sa bodovima.
- (5) Na obavijest poslodavca uz koju se dostavlja Lista uspešnih kandidata, zainteresovani kandidat iz stava (4) ovog člana ima pravo prigovora upravnom odboru, u roku od osam dana od dana dostavljanja obavijesti.
- (6) Prigovor na obavijesti iz stava (5) ovog člana, zadržava izvršenje odluke o izboru kandidata.
- (7) Upravni odbor ustanove dužan je o prigovoru iz stava (5) ovog člana odlučiti u roku od 15 dana.
- (8) Odluka drugostepenog organa je konačna i protiv iste nezadovoljni kandidat ima pravo podnošenja tužbe nadležnom sudu u roku od 30 dana od dana dostavljanja ove odluke.
- (9) Kada se u ustanovi kulture ukaže potreba za zasnivanjem radnog odnosa sa novim radnikom, a u skladu sa Programom rada za tekuću godinu, Upravni odbor ustanove donosi odluku o raspisivanju konkursa, a direktor zaključuje ugovor o radu sa radnikom u skladu sa

Pravilnikom o radu ustanove i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mјesta u ustanovi.

Član 16.

Radnici članovi muzičko-scenskog ansambla u radnom odnosu mogu pripremati i organizovati dramske, muzičke, baletske i druge slične ansamble u cilju povremenog pripremanja javnog izvođenja umjetničkih programa ili se angažirati u radu drugih pozorišta, na filmskim i televizijskim projektima, samo uz pismenu saglasnost matične ustanove kulture.

Član 17.

- (1) Radnici članovi muzičko-scenskog ansambla zaključuju ugovor o radu na određeno vrijeme, izuzev članova sa najmanje 8 godina radnog staža sa tim poslodavcem i sa kojim zaključuju ugovor o radu na neodređeno vrijeme.
- (2) Radnici članovi muzičko-scenskih ansambla zaposleni na određeno vrijeme, sa kojima se neće zaključiti ugovor o radu, obavještavaju se o tome 6 (šest) mjeseci prije isteka ugovorenog roka.

Član 18.

- (1) Pored uvjeta utvrđenih zakonom, lice koje zasniva radni odnos sa poslodavcem mora ispunjavati i posebne uvjete za rad na određenim poslovima utvrđene Pravilnikom o radu i Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mјesta u ustanovi.
- (2) Kandidati za prijem u dramu, operu, hor, orkestar i baletski ansambl polažu audiciju.
- (3) Audicija se polaže po posebnom postupku i na način utvrđen posebnim normativnim aktom poslodavca.
- (4) Audiciji pristupa kandidat koji ispunjava sve opće i posebne uvjete.
- (5) Ukoliko više kandidata zadovoljava sve kriterije, audiciona komisija predlaže za prijem u radni odnos samo onoliko kandidata koliko je traženo konkursom.
- (6) Sastav audacione komisije i način rada regulira se Pravilnikom o radu ustanove kulture.

Ugovor o radu

Član 19.

Radni odnos u ustanovi kulture zasniva se zaključivanjem ugovora o radu između radnika i direktora ustanove sa danom otpočinjanja rada, odnosno stupanja na rad radnika, u skladu sa ugovorom o radu.

Član 20.

Ugovor o radu, pored svih elemenata utvrđenih zakonom, podzakonskim aktima, ovim Kolektivnim ugovorom i općim aktom ustanove kulture, sadrži poslove i zadatke na koje se angažuje radnik: opis poslova i zadataka, broj sati, obaveze koje proističu za radnika iz radnog odnosa u pogledu stručnog usavršavanja, daljnog obrazovanja i unapređivanja rada radnika i u skladu sa odgovarajućim propisima.

Probni rad

Član 21.

- (1) Poslodavac može ugovoriti probni rad u trajanju od šest mjeseci.
- (2) Za vrijeme trajanja probnog rada radnik iz stava 1. ovog člana predstavnik poslodavca- direktor će odrediti stručnu tročlanu komisiju za ocjenu rada radnika u kojoj će obvezno biti uključen i predstavnik sindikata, a koja će vršiti provjeru radnih i stručnih sposobnosti radnika za izvršavanje poslova i zadatka na koje je raspoređen i o tome dostaviti ocjenu, odnosno mišljenje.

Član 22.

Ako predstavnik poslodavca-direktor ustanove kulture i nakon isteka trajanja probnog rada ne donese odluku o prestanku radnog odnosa, smatra se da je radnik zadovoljio na probnom radu, te radni odnos radnika traje u skladu sa zaključenim ugovorom.

Član 23.

Radniku koji na probnom radu ne zadovolji, poslodavac ustanove kulture donijet će odluku o prestanku ugovora o radu sa otkaznim rokom od sedam dana.

Član 24.

Radnik u ustanovi kulture koji je za vrijeme trajanja probnog rada određeni period bio odsutan s rada iz opravdanih razloga utvrđenih zakonom i ovim Kolektivnim ugovorom, probni rad se produžava za taj dio vremena.

Ugovor o radu na određeno vrijeme

Član 25.

Ugovor o radu može se zaključiti na određeno vrijeme za obavljanje vanrednih ili privremenih ili povremenih poslova ili poslova čiji se opseg privremeno povećao, a koji nisu trajnjeg karaktera, kao i radi zamjene na određeni period odsutnog radnika, dok traje potreba obavljanja tih poslova, odnosno do povratka odsutnog radnika, a najduže tri godine.

Član 26.

Ugovor o radu na određeno vrijeme u trajanju do 90 (devedeset) dana zaključuju direktor ustanove kulture i radnik.

Ugovor o privremenim i povremenim poslovima

Član 27.

- (1) Za obavljanje privremenih i povremenih poslova može se zaključiti ugovor o obavljanju privremenih i povremenih poslova, pod uvjetom da su isti propisani ovim kolektivnim ugovorom ili pravilnikom o radu ustanove, da privremeni i povremeni poslovi ne predstavljaju poslove za koje se zaključuje ugovor o radu na određeno ili neodređeno vrijeme, sa punim ili nepunim radnim vremenom i da ne traju duže od 60 dana u toku kalendarske godine.
- (2) Licu koje obavlja privremene i povremene poslove osigurava se odmor u toku rada pod istim uvjetima kao i za radnike u radnom odnosu i druga prava, u skladu sa propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Član 28.

- (1) Za obavljanje poslova iz člana 28. ovog ugovora zaključuje se ugovor u pisanoj formi.
- (2) Ugovor iz stava (1) ovog člana sadrži: vrstu, način, rok izvršenja poslova i iznos naknade za izvršeni posao.

Član 29.

Kao privremeni i povremeni poslovi smatraju se:

1. prevod strane stručne i druge literature,
2. usluge štampanja i umnožavanje internih novina,
3. izrada, planiranje i realizacija projekata javne i kulturne djelatnosti koji su odobreni putem konkursa, od drugih pravnih subjekata, donatora, sređivanje arhive i dokumentacije,
4. čišćenje snijega,
5. utovar i istovar materijala i opreme,
6. održavanje stručnih seminara i predavanja,
7. rad u komisijama koje imenuje Upravni odbor,
8. rad na otklanjanju i okončanju zastoja dijela procesa rada,
9. izrada stručnih elaborata i eksperitza,
10. realizacija programa mentora za osposobljavanje rada pripravnika,

12. održavanje informatičke opreme (Hardware i Software),
13. za obavljanje određenog posla koji je sezonskog karaktera,
14. ukoliko dođe do povećanja obima posla koji traje određeno vrijeme i za vrijeme trajanja tih potreba,
15. prevoz arhivske i registraturne građe,
16. postavljanje i čuvanje izložbi,
17. pomoći poslovi oko smještaja arhivske i registraturne grade,
18. poslovi hostesa,
19. poslovi čišćenja prostorija i opreme većeg obima,
20. poslovi opravke sredstava rada,
21. i drugi privremeni i povremeni poslovi predviđeni Pravilnikom o radu ustanove.

Pripravnik**Član 30.**

Lice koje prvi put zasniva radni odnos prima se u radni odnos u ustanovi kulture u svojstvu pripravnika na određeno vrijeme, obavezan je da položi stručni ispit u skladu sa zakonom, u roku ne dužem od godinu dana.

Član 31.

Radni odnos sa radnikom-pripravnikom zasniva se zaključivanjem ugovora o radu na određeno vrijeme, i to:

- a) na šest mjeseci za poslove za koje se traži srednja i viša stručna spremna,
- b) na period najmanje jedne godine za poslove visoke stručne spreme.

Plaća za pripravnike**Član 32.**

- (1) Radniku-pripravniku u ustanovi kulture za vrijeme trajanja pripravničkog staža pripada osnovna plaća platnog razreda odgovarajućeg stepena za grupu poslova na koje je primljen u radni odnos na određeno vrijeme umanjena za 20%.
- (2) Početna osnovna plaća iz stava (1) ovog člana predstavlja samo iznos plaće bez dijela plaće po osnovu penzijskog staža.
- (3) Pripravnik mora imati mentora te dobiti plan i program obučavanja.
- (4) Ministar će donijeti propis koji regulira obavezu, trajanje, način provođenja pripravničkog staža i polaganje stručnog ispita, pripravnik polaze stručni ispit u skladu sa propisima.

Stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa**Član 33.**

- (1) Lice, nakon završenog školovanja, može se iznimno primiti na stručno usavršavanje u skladu sa zakonom, uz prethodno odobrenje ministra.
- (2) Ugovor o volonterskom radu se zaključuje u pisanim obliku.
- (3) Volunterski rad može trajati najduže godinu dana, koliko i pripravnički staž, ako to zakonom nije drugačije regulirano.

Visina naknade za vrijeme stručnog osposobljavanja**Član 34.**

- (1) Licu na stručnom osposobljavanju-volонteru u ustanovama kulture za vrijeme trajanja volonterskog staža pripada naknada 35% osnovne plaća platnog razreda odgovarajućeg stepena za grupu poslova na koje je primljen za volontiranje na određeno vrijeme.

- (2) Početna osnovna plaća iz stava (1) ovog člana predstavlja samo iznos plaće bez dijela plaće po osnovu penzijskog staža.
- (3) Za vrijeme obavljanja volonterskog rada, volonteru pripada pravo na ishranu u toku radnog vremena (topli obrok) i pravo na prijevoz na posao i sa posla, pod jednakim uvjetima kao i ostalim radnicima.
- (4) Lice na stručnom osposobljavanju (volonterski rad) ima pravo na zdravstveno osiguranje kako je to utvrđeno propisima za nezaposlena lica, a pravo po osnovu osiguranja za slučaj povrede na radu i profesionalnog oboljenja osigurava poslodavac u skladu sa propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju.
- (5) Izuzetno, kandidat koji želi da volontira može se dogovoriti sa direktorom ustanove u kojoj volontira da se pismenom izjavom odriče prava na naknade koje su utvrđene u ovom članu.

III. ZAŠTITA NA RADU**Član 35.**

- (1) Ustanova kulture je dužna osigurati takve uvjete i mjere lične i kolektivne zaštite kojima se štiti psihofizičko zdravlje, te lična i kolektivna sigurnost svih radnika, u skladu sa zakonom i važećim propisima o zaštiti na radu.
- (2) Radnici imaju pravo i obvezu da koriste sve mjere zaštite predviđene zakonom i Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu ustanove.

Sigurnost i zdravlje na radu**Član 36.**

- (1) Prilikom stupanja radnika na rad poslodavac je dužan omogućiti radniku da se upozna sa propisima u vezi sa radnim odnosima, propisima u vezi sa sigurnošću i zdravljem na radu, te ga je dužan upoznati sa organizacijom rada.
- (2) Ustanova kulture je dužna da doneše Pravilnik koji regulira navedenu materiju.

Član 37.

Posebnim kategorijama radnika poslodavac je dužan osigurati odgovarajuću zaštitnu opremu propisanu zakonom, podzakonskim aktima i normativnim aktom ustanove kulture.

Sistematski pregled**Član 38.**

- (1) Ministarstvo i poslodavac dužni su da osiguraju sistematski pregled radnika.
- (2) Ministar će donijeti pravilnik o sadržaju sistematskog pregleda.

IV. ZAŠTITA OD DISKRIMINACIJE I ZAŠTITA DOSTOJANSTVA RADNIKA**Član 39.**

- (1) Radnik ima pravo na poštovanje osobe i zaštitu dostojanstva za vrijeme i u vezi sa obavljanjem poslova svog radnog mjesta.
- (2) Osobnost i zaštita dostojanstva radnika podrazumijeva zaštitu od uznemiravanja ili spolnog uznemiravanja poslodavca, nadređenih, saradnika i osoba s kojima radnik redovno dolazi u doticaj u obavljanju svojih poslova.
- (3) U ostvarivanju ovog prava, strane ovog Ugovora obavezuju se promovirati odnose u duhu tolerancije, razumijevanja i uvažavanja dostojanstva radnika, te svako neželjeno ponašanje i postupke kojima se takvi odnosi narušavaju opisati, prepoznati, spriječiti i sankcionirati.

Član 40.

- (1) Zabranjeno je uznemiravanje i spolno uznemiravanje radnika.
- (2) Uznemiravanje je svako ponašanje koje ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu dostojanstva radnika, a koje prouzrokuje strah ili neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje radnika.
- (3) Uznemiravanjem iz stava 1. ovog člana smatra se i diskriminirajuće ponašanje kojim se radnik direktno ili indirektno stavlja u nepovoljniji položaj od drugog radnika na temelju rase, boje kože, spola, spolnog opredjeljenja, bračnog stanja, porodičnih obaveza, dobi, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, imovnog stanja, rođenja, društvenog položaja, članstva ili nečlanstva u političkoj stranci, članstva ili nečlanstva u sindikatu te tjelesnih ili duševnih poteškoća.
- (4) Spolno uznemiravanje je svako verbalno, neverbalno ili fizičko ponašanje spolne naravi koje ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu dostojanstva radnika, a koje prouzrokuje strah ili neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje.
- (5) Ponašanje kojim se narušava dostojanstvo osobe radnika smatra se namjerno ili nehatno ponašanje koje uključuje: ogovaranje, širenje glasina ili kleveta o drugome, uvrede, prijetnje, psovke, omalovažavanje, namjerno uskraćivanje informacija potrebnih za rad i sl.
- (6) Nasilje na osnovu spola je bilo koje djelo koje nanosi fizičku, psihičku, seksualnu ili ekonomsku štetu ili patnju, kao i prijetnje takvim djelima koje ozbiljno sputavaju lica u njihovim pravima i slobodama na principu ravnopravnosti spolova na radu ili u vezi sa radom.
- (7) Mobing predstavlja specifičnu formu nefizičkog uznemiravanja na radnom mjestu koje podrazumijeva ponavljanje radnji kojima jedno ili više lica psihički zlostavlja i ponižava drugo lice, a čija je svrha ili posljedica ugrožavanje njegovog ugleda, časti, dostojanstva, integriteta, degradacija radnih uvjeta ili profesionalnog statusa.

Obaveze poslodavca u zaštiti dostojanstva radnika

Član 41.

- (1) Poslodavac koji zapošjava najmanje 20 radnika dužan je, uz saglasnost vijeća zaposlenika ili sindikalnog predsjednika-povjerenika, imenovati osobu ovlaštenu od poslodavca za primanje i rješavanje pritužbi vezanih za zaštitu dostojanstva (u dalnjem tekstu: ovlaštena osoba).
- (2) U svrhu stvaranja klime tolerancije, razumijevanja i uvažavanja dostojanstva osobe radnika, poslodavac će voditi posebnu brigu o informiranju zaposlenih o zaštiti dostojanstva te o edukaciji ovlaštenih osoba.

Postupak zaštite dostojanstva

Član 42.

- (1) Postupak zaštite dostojanstva radnika pokreće se podnošenjem pisane pritužbe poslodavcu ili ovlaštenoj osobi u roku od 15 dana od dana saznanja za diskriminaciju i mobing.
- (2) U slučaju neželenog ponašanja iz člana 41. ovog Ugovora, radnik se može obratiti poslodavcu ili ovlaštenoj osobi.
- (3) Poslodavac je dužan o svakoj pritužbi o povredi dostojanstva radnika obavijestiti ovlaštenu osobu.
- (4) Ovlaštena osoba je dužna primati i rješavati pritužbe koje su u vezi sa zaštitom dostojanstva radnika.

- (5) Izuzetno od stava 3. ovog člana, poslodavac će primati i rješavati pritužbe u vezi sa zaštitom dostojanstva radnika ako:
 - a) je ovlaštena osoba odsutna,
 - b) se radi o pritužbi same ovlaštene osobe,
 - c) radnik određen za rješavanje pritužbi, pritužbu ne riješi u propisanom roku, ili ako to ovlaštena osoba izričito zatraži od poslodavca.
- (6) Ovlaštena osoba je dužna, zavisno o prirodi i težini povrede, odmah, a najkasnije u roku od (15) petnaest dana od dostave pritužbe, istu ispitati, o čemu se sastavlja zapisnik kojeg potpisuju radnik i ovlaštena osoba. Ukoliko poslodavac ili ovlaštena osoba, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva za zaštitu, ne udovolji tom zahtjevu, radnik može u dalnjem roku od 30 dana podnijeti tužbu nadležnom sudu.
- (7) U provođenju postupka, ovlaštena osoba mora poduzeti sve potrebne mjere primjerene pojedinom slučaju, radi sprečavanja nastavka uznemiravanja ili spolnog uznemiravanja ako utvrdi da ono postoji.

Mjere u postupku zaštite dostojanstva

Član 43.

- (1) Ako ovlaštena osoba utvrdi da postoji neželjeno ponašanje iz člana 41. ovog Ugovora, poslodavcu, ovisno o svakom pojedinom slučaju, predlaže poduzimanje mera kao što su:
 - a) zatražiti pismenu izjavu lica koje je osumnjičeno za uznemiravanje na okolnosti slučaja.
 - b) usmeno upozorenje radniku za kojeg je utvrđeno da je izvršio uznemiravanje.
 - c) pisano upozorenje radniku za kojeg je utvrđeno da je izvršio uznemiravanje.
 - d) promjene u organizaciji rada kako bi se izbjegla zajednička fizička prisutnost radnika koji je uznemiravan i radnika za kojeg je utvrđeno da je izvršio uznemiravanje.
 - e) mjere u skladu sa podzakonskim aktima i Pravilnikom o radu ustanove.
- (2) Ako poslodavac ne provede predložene mjeru za sprečavanje uznemiravanja ili spolnog uznemiravanja ili ako su mjeru koje je preduzeo očito neprimjerene, radnik ima pravo prekinuti rad dok mu se ne osigura zaštita, pod uvjetom da je u dalnjem roku od (30) trideset dana zatražio zaštitu pred nadležnim sudom.

Osiguranje od posljedica nesretnog slučaja ili smrti

Član 44.

- (1) Poslodavac je obavezan da sve radnike osigura kod osiguravajuće ustanove od posljedica povrede na radu, pri odlasku na posao i s posla, za slučaj smrti uslijed nesreće na radu, invalidnosti, kao i uključenje rizika od prirodne smrti za vrijeme trajanja radnog odnosa, kao i u slobodnom vremenu tokom 24 sata i sl.
- (2) Visina osiguranja po ovoj osnovi određuje se prema polici osiguranja od posljedica nesretnog slučaja odnosno polici osiguranja od prirodne smrti.
- (3) Ugovor o osiguranju sa odgovarajućom osiguravajućom kućicom zaključuje ministar na osnovu javnog poziva za sve radnike u ustanovama kulture u skladu sa Kolektivnim ugovorom.
- (4) Ako Ministar ne zaključi ugovor o osiguranju, tu obavezu ima direktor ustanove kulture.

V. RADNO VRIJEME**Član 45.**

- (1) Puno radno vrijeme radnika u ustanovama kulture traje 40 sati sedmično, u petodnevnoj radnoj sedmici, od ponedjeljka do petka, osim za rad u nepunom radnom vremenu u kojem slučaju će sedmično radno vrijeme biti raspoređeno na manje od pet radnih dana, osim ukoliko radnik na to ne pristane.
- (2) Zbog posebnih uvjeta organizacije rada pojedine ustanove kulture, sedmično radno vrijeme može se rasporediti i na drugačiji način, obavezno uvažavajući odredbe o petodnevnoj radnoj sedmici i sedmičnom odmoru. Raspored radnog vremena u ustanovi kulture utvrđiti na osnovu zakona, Kolektivnog ugovora i Pravilnika o radu ustanove.

Član 46.

- (1) U okviru 40-satne radne sedmice raspored radnog vremena radnika i korištenje dnevnog i sedmičnog odmora, utvrđuje se općim aktima ustanove kulture donešenim u skladu s ovim Kolektivnim ugovorom.
- (2) Ustanova kulture je obavezna da opće akte koji reguliraju ovo pitanje doneše uz učešće, odnosno uz mišljenje predstavnika sindikata.

Član 47.

Raspored radnog vremena radnika u ustanovama muzičko-scenske, pozorišne i muzejske djelatnosti utvrđuje se prema zahtjevima i potrebama radnog mjesta i poslova koje radnik obavlja.

U skladu sa prethodnim stavom, određenje rasporeda radnog vremena:

- (1) za umjetničko osoblje obaveze su određene mjesečnim repertoarom, a raspored radnog vremena utvrđenje sedmičnim rasporedom rada ustanove kulture,
- (2) za tehničko i scensko osoblje raspored radnih sati i dana određuje se prema aktivnostima na sceni i zahtjevima ustanove, a radno vrijeme ovih radnika odstupat će od utvrđenog radnog vremena u vrijeme pojačanih aktivnosti na sceni, tako da u jednom periodu može trajati duže, a u drugom periodu kraće od utvrđenog radnog vremena,
- (3) za administrativno osoblje određen je rad u petodnevnoj radnoj sedmici,
- (4) radnici na osiguranju objekta rade u smjenama,
- (5) spremaćice obavljaju rad u smjenama.

Član 48.

- (1) U okviru 40-satne radne sedmice u radno vrijeme u ustanovama kulture računa se i vrijeme koje radnik provode učestvujući u radu stručnih organa koji se obrazuju u skladu sa općim aktima ustanove.
- (2) Radno vrijeme radnika koji imaju status umjetnika utvrđen ugovorom o radu čini efektivno radno vrijeme i vrijeme za ličnu pripremu.
- (3) Efektivno radno vrijeme čini vrijeme zajedničke pripreme na probama, vrijeme predstave, koncerta i programa.
- (4) Efektivno radno vrijeme kod muzičko-scenskih umjetnika i drugih radnika čine poslovi u toku jednog dana (proba, koncert, predstava, snimanja, izložbe i sl.).
- (5) Trajanje poslova i radnih zadataka uređuju se općim aktom ustanove kulture.
- (6) Pod obavezom realizacije radnih zadataka podrazumijevaju se sljedeće aktivnosti: proba, generalna proba, koncert, predstava, snimanje i službeni put zbog predstave duži od četiri sata.

- (7) Između prijepodnevne i popodnevne aktivnosti (probe ili predstave) mora postojati pauza, a vrijeme trajanja pauze uređuje se općim aktom ustanove kulture.
- (8) Poslije večernje predstave, muzičko-scenski umjetnici i drugi radnici koji su učestvovali u realizaciji tih predstava imaju pravo na najmanje 12 sati odmora.
- (9) Ukupan broj aktivnosti u toku jednog mjeseca utvrđuje se općim aktom ustanove kulture.
- (10) Vrijeme za ličnu pripremu utvrđuje se općim aktom ustanove kulture.
- (11) Radno vrijeme programskih i tehničkih radnika obuhvata i čekanje na rad. Čekanje na rad je vrijeme koje radnik provede u sjedištu ustanove ili određenoj radnoj jedinici, čekajući na eventualno rasporedivanje na radni zadatak.

Član 49.

- (1) Direktor ustanove kulture, nakon usvajanja godišnjeg programa rada od strane upravnog odbora, dužan je da ga objavi na oglašnoj ploči ustanove kulture u roku od sedam dana.
- (2) Direktor, ili druga ovlaštena osoba, za muzičko-scensku djelatnost donosi godišnji raspored rada za probe, predstave, koncerte, snimanja i gostovanja, koji je dužan da objavi i naposredno da obavijesti umjetnike i druge radnike u ustanovi kulture najkasnije mjesec dana prije početka perioda za koji se primjenjuje.
- (3) Direktor, ili druga ovlaštena osoba iz stava 2. ovog člana, dužan je da objavi mjesечni raspored za probe, predstave, koncerte, snimanja i gostovanja najkasnije 10 dana prije početka mjeseca na koji se odnosi.
- (4) U skladu sa obavezama utvrđenim ugovorom o radu te godišnjim planom i programom rada radniku se izdaje pojedinačni akt (rješenje o 40-satnom nedjeljnog zaduženju) najkasnije 15 dana po usvajanju godišnjeg programa rada.

Član 50.

- (1) Na osnovu godišnjeg programa, a u skladu sa općim aktom ustanove kulture raspored radnog vremena utvrđuje direktor ustanove.
- (2) Direktor utvrđuje nedjeljni raspored radnog vremena.
- (3) Direktor, u skladu sa zakonom, Kolektivnim ugovorom i općim aktom ustanove može vršiti preraspodjelu radnog vremena posebnim rješenjem, i to:
 - a. Kada to zahtijeva priroda posla radi osiguranja potrebnog obima i kvaliteta usluga,
 - b. U cilju bolje organizacije rada i racionalnijeg korištenja sredstava rada,
 - c. Zbog racionalnog korištenja radnog vremena u cilju izvršavanja određenih poslova u utvrđenim rokovima.

Prekovremeni rad**Član 51.**

- (1) U slučaju iznenadnog povećanja obima poslova ili kada se do određenog roka moraju izvršiti neki poslovi, a koje nije moguće izvršiti u redovnom radnom vremenu, radnik je dužan na zahtjev direktora ustanove kulture raditi duže od punog radnog vremena, u skladu sa zakonom i Kolektivnim ugovorom.
- (2) Prekovremeni rad za radnike u ustanovi kulture ne može trajati više od 8 sati sedmično iznad punog radnog vremena.
- (3) Prekovremeni rad uvodi se u sljedećim slučajevima:
 - a) iznenadno povećanja obima poslova,
 - b) zamjene iznenadno odsutnog radnika,
 - c) zamjene radnika koji se nalazi na službenom putu,

- d) zamjena radnika koji koriste plaćeno odsustvo,
e) nedostatka radnika određenog profila do, u toku i nakon provođenja konkursne procedure,
f) neophodnosti da se obavi u određenom roku posao koji nije planiran,
g) završetak neodložnih uredničkih, tehničkih i sličnih poslova,
h) otklanjanja kvarova na sredstvima za rad,
i) u slučaju više sile (požar, potres, poplava).
- (4) Direktor ustanove kulture dužan je radniku koji realizuje prekovremeni rad izdati Rješenje kojim se utvrđuje vrijeme trajanja prekovremenog rada, te način isplate uvećanja plaće za prekovremeni rad.
- (5) Prekovremeni rad za radnike rješava se u skladu sa zakonom, općim aktima ustanove i ovim Kolektivnim ugovorom.
- (6) Osnov za izračunavanje sata prekovremenog rada predstavlja proizvod koeficijenta platnog razreda radnika i osnovice za obračun plaće podijeljen sa prosječnim brojem sati mjesечно. Dobijena vrijednost prekovremenog sata uvećava se prema odredbama ovog Kolektivnog ugovora.
- (7) Uvećanje plaće za prekovremeni rad isplaćuje se mjesечно uz isplatu plaće za prethodni mjesec.
- (8) Ako prekovremeni rad radnika traje duže od tri sedmice neprekidno ili više od 10 sedmica u toku kalendarske godine, o prekovremenom radu poslodavac obavještava nadležnu inspekciiju rada.
- (9) Umjesto uvećavanja osnovne plaće na osnovu prekovremenog rada, radnik može koristiti slobodne dane, tako da za jedan sat prekovremenog rada ima pravo na jedan i po sat slobodno.

VI. PLAĆE I NAKNADE RADNIKA

Načela za utvrđivanje visine plaće

Član 52.

Pri određivanju iznosa plaće i naknada za radnike u ustanovama kulture Kantona Sarajevo poštivat će se sljedeće načelo:

- ista plaća za isto radno mjesto: prema ovom načelu zaposleni u ustanovama kulture, koji obavljaju poslove istog radnog mesta, odnosno iste ili slične poslove imaju pravo na istu osnovnu plaću po vrsti i stepenu stručne spreme, složenosti i odgovornosti radnog mesta.

Budžetsko osiguranje sredstava za plaće i naknade

Član 53.

Finansijska sredstva za plaće i naknade i druga primanja radnika u ustanovama kulture, predviđena ovim Kolektivnim ugovorom, planiraju se i osiguravaju u budžetu Kantona Sarajevo, odnosno osnivača.

Određivanje plaće prema radnom mjestu

Član 54.

Radnik u ustanovi kulture ima pravo na plaću koja odgovara radnom mjestu na koje je izabran.

Elementi za utvrđivanje osnovne plaće

Član 55.

- Osnovna plaća je najniži iznos koji se radniku mora isplatiti za rad na poslovima pripadajućeg platnog razreda za puno radno vrijeme i normalne uvjete i rezultate rada.
- Osnovna plaća za puno radno vrijeme, normalne uvjete rada i rezultate rada radnika čini vrijednost koeficijenta

- složenosti poslova platnog razreda u koji je postavljen radnik, umnožen sa utvrđenom osnovicom za plaću.
- (3) Pored osnovne plaće, radnicima pripadaju i dodaci na plaću (naknade i druga primanja) u skladu sa zakonom i Kolektivnim ugovorom.
- (4) Ukoliko radnik radi sa nepunim radnim vremenom, u skladu sa posebnim zakonom ili drugim propisima, osnovna plaća odredit će mu se srazmjemo vremenu provedenom na radu.
- (5) Koeficijenti složenosti poslova radnika u ustanovama kulture utvrđuju se ovim Kolektivnim ugovorom.
- (6) Koeficijenti odgovarajućeg platnog razreda su sastavni dio ovog Kolektivnog ugovora i ne mogu biti manji u odnosu na radnike u državnoj upravi iste stručne spreme i složenosti poslova.
- (7) Koeficijente, kao polazni osnovi za obračun plaće, dogovaraju Sindikat i Vlade Kantona Sarajevo.
- (8) Osnovica za plaće utvrđuje se sporazumno između Sindikata i Vlade Kantona Sarajevo. Dogovorena osnovica za obračun plaće ne može biti manja u odnosu na druge budžetske korisnike.
- (9) Osnovica za obračun plaće dogovara se prije usvajanja Načera budžeta Kantona Sarajevo na Vladi Kantona Sarajevo.
- (10) Ukoliko se ne postigne dogovor oko utvrđivanja osnovice za obračun plaće za naredni period, na snazi ostaje dogovorena utvrđena osnovica iz prethodnog perioda. Ovako utvrđena osnovica primjenjuje se za naredni period ili do postizanja novog sporazuma.
- (11) Plaća radnicima u ustanovama kulture, utvrđene na način iz stavova 2., 5. i 8. ovog člana, ne mogu biti manje od plaće službenika organa uprave iste stručne spreme i složenosti poslova.

Najniža plaća

Član 56.

- Najniža plaća radnika za najmanju složenost poslova ne može biti manja od 70% prosječne neto plaće isplaćene po radniku u Federaciji Bosne i Hercegovine u protekla tri mjeseca prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku.
- U slučaju da množenjem utvrđene osnovice i pripadajućeg koeficijenta najniža plaća iznosi manje od 70% prosječne plaće, radniku će se isplatići plaća u navedenom postotku.
- U slučaju da množenjem utvrđene osnovice i pripadajućeg koeficijenta najniža plaća radnika za najmanju složenost poslova iznosi više od 70% prosječne neto plaće isplaćene po radniku u Federaciji Bosne i Hercegovine u protekla tri mjeseca prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku, radniku će se isplatići osnovna plaća, koju čini vrijednost koeficijenta umnožen s utvrđenom osnovicom za plaću i uvećana u skladu sa članom 58. ovog Kolektivnog ugovora.
- Naknada plaća i naknade koje nemaju karakter ličnih primanja utvrđenih ovim Kolektivnim ugovorom ne mogu biti manje od utvrđenih za radnike u organima uprave.
- Naknade iz stava 4. ovog člana ovog Kolektivnog ugovora utvrđuju predstavnici Sindikata i Vlade Kantona Sarajevo.

Član 57.

Radnicima u ustanovama kulture osnovna plaća uvećava se za svaku godinu penzijskog staža za 0,6%, s tim da ukupno povećanje ne može biti veće od 20%.

Član 58.

Složenost poslova određenog radnog mesta utvrđuje se platnim razredom za koji se u skladu sa čl. 55., 56. i 57. ovog Kolektivnog ugovora, posebno utvrđuje koeficijent složenosti.

Vrijednost koeficijenta složenosti posla platnog razreda (u dalnjem tekstu: koeficijent) određuje se na osnovu stručne spreme, radne sposobnosti, vještine, uvjeta rada i rezultata rada izraženih kroz radni učinak.

R.b	Platni razred	POSLOVI	KOEFICIJENTI
1.	I	Prvak opere Prvak baleta Prvak drame Šef dirigent	7,70
2.	II	Direktor Narodnog pozorišta Sarajevo	7,30
3.	III	Direktori Javnih ustanova	6,00
4.	IV	Umetnički direktor Direktor tehnike Koncertni majstor Koreograf baleta Redatelj I Dirigent I	5,90
5.	V	Solistica opere I Solistica baleta I Solistica orkestra Glumac I Balet majstor	5,70
6.	VI	Pomoćnik direktora Javne ustanove Narodno pozorište Sarajevo	5,50
7.	VII	Direktor marketinga i propagande Izvršni direktor Član orkestra I Solistica opere II Solistica baleta II Glumac II Dirigent II	5,30
8.	VIII	Šef hora Korepetitor opere I Član orkestra II Pedagog baleta Scenograf Kostimograf Dramaturg Vajar-Lutkar-Slikar-Patiner	5,20
9.	IX	Solistica opere III Solistica baleta III Glumac III Redatelj II	5,00
10.	X	Član hora opere - epizodista Baletni epizodista Korepetitor opere II Korepetitor pianista baleta Rukovodilac tehnike Rukovodilac organizacione jedinice Rukovodilac sektora Rukovodilac ekonomsko-pravne službe Rukovodilac odsjeka Rukovodilac samostalne službe	4,80
11.	XI	Stručni savjetnik u Javnim ustanovama kulture Mujejski savjetnik Arhivski savjetnik Bibliotečki savjetnik Voditelj službe Slikar-Patiner-Vajar Član orkestra III	4,60
12.	XII	Član hora opere - voda dionice Korepetitor uvežbavač baleta Inspicijent opere - asistent reditelja Viši stručni saradnik u javnim ustanovama kulture Viši stručni saradnik za informatičko-dokumentacioni gradnju Viši stručni saradnik za propagandu Viši stručni saradnik za finansije Viši stručni saradnik za ekonomsko-računovodstvene poslove	4,40

		Viši stručni saradnik za pravne poslove Viši stručni saradnik-viši kustos Viši stručni saradnik u Javnoj ustanovi Zavod za zaštitu kulturnog i prirodnog nasljeđa Viši stručni saradnik za kontakte sa javnošću Glavni producent Dizajner svjetla Dizajner tona Viši dokumentarista Viši kustos Viši mujejski arhitekt Viši mujejski pedagog Viši mujejski konzervator/restaurator Viši arhivist Viši notni arhivist/archivar Viši bibliotekar Bibliotekar - voditelj odjeljenje Bibliotekar u obradi	
13.	XIII	Član hora opere I Član ansambla baleta I Inspicijent baleta Asistent redatelja	4,30
14.	XIV	Član hora opere II Član ansambla baleta II Inspicijent opere I Inspicijent drame I Stručni saradnik u Javnim ustanovama kulture Stručni saradnik za propagandu Stručni saradnik za pravne poslove Stručni saradnik za organizaciju Producent Lektor Voditelj odjela sigurnosti energetike i održavanja Kustos Mujejski pedagog Dokumentarista Konzervator Arhivist Bibliotekar Mujejski arhitekt	4,20
15.	XV	Član hora III Ansambl baleta III Inspicijent drame II Mladi arhivist Šef unutrašnje organizacione jedinice (VŠS)	4,00
16.	XVI	Viši arhivski tehničar Viši samostalni referent Viši samostalni referent za računovodstvo Viši knjižničar	3,75
17.	XVII	Šef unutrašnje organizacione jedinice (SSS) Šef scenske tehničke-organizator Šef scenske rasvjete-organizator Organizator rasvjete Šef radioničkih službi Šef transporta-organizator Šef krojačnica Šef frizersko-šminkerskih radionica Majstor tona Majstor svjetla Majstor scene DTP tehničar-asistent za dizajn Program menadžer Samostalni referent u Javnim ustanovama kulture Knjižničarski referent	3,70
18.	XVIII	Viši referent u Javnim ustanovama kulture Viši reparator za drvo i metal, ekonom Viši referent za administrativne poslove, likvidaruru i obračun Viši preparator za tekstil Notni arhivar Arhivski tehničar Knjižničar Tumač na izložbi - Vodič	3,50
19.	XIX	Referent u Javnim ustanovama kulture Referent Referent orkestra Referent za računovodstvo Referent za kadrovske i personalne poslove Saradnik za propagandu Promo dizajner	3,40

	Dizajnersko-tehnički operater Domar, domaćin objekta Preparator za tekstil Samostalni referent za plan, analizu i računovodstvo Koordinator poslova ansambla "Kolo bosansko" Blagajnik likvidator Referent za nastavu u sektoru obrazovanja	
20.	XX Poslovno tehnički sekretar direktora Narodnog pozorišta Sarajevo Sufler drame Sufler opere	3,35
21.	XXI Tehnički sekretar u Javnim ustanovama kulturne Tehnički operater Operater rasvjete	3,30
22.	XXII Voditelj garderobera Frizer šminker I Majstor krojač Majstor stolar Majstor bravar Majstor tapetar Nabavljač dostavljač Referent za obračun Referent za administrativne poslove Referent za računovodstvo II Čuvan osiguranja na izložbi Radnik na poslovima tehničkog održavanja Offset-mašinista Tipo-mašinista Cug majstor Regulator majstor	3,15
23.	XXIII Blagajnik biljetar Električar Energetičar I Pomoćnik (slikar, patiner, vajar) Vozač dostavljač Oružar pirotehničar	3,10
24.	XXIV Frizer-šminker II Tonski tehničar Magcioner Scenski radnik Dekorater Garderober I, Stolar Bravar Krojač Energetičar II Rekviziter sitne rekvizite Električar rasvjetljivač Rekviziter krunpe rekvizite Garderober obuće Instrumentar-kurir	3,05
25.	XXV Arhivski manipulant Muješki manipulant Daktilograf Garderober II Obezbjedenje Vatrogasac Kurir Portir Vešarka Peglarka	2,70
26.	XXVI Transportni radnik Higijeničar	2,35

Obračun i isplata plaće

Član 59.

- (1) Plaća se obračunava za jedan mjesec unatrag, a isplaćuje za prethodni mjesec s tim da razmak između dviju isplata ne smije biti duži od 30 dana, a u skladu sa Zakonom o radu.
- (2) Plaća iz stava (1) ovog člana utvrđuje se ovim Kolektivnim ugovorom za koju direktor ustanove kulture donosi rješenje koje sadrži: lične podatke radnika, radno mjesto na koje je izabran, platni razred i sve elemente koji su uzeti u obzir za utvrđivanje visine plaće.

- (3) Poslodavac je dužan na zahtjev radnika vršiti uplatu obustava (kredit, izdržavanje, sindikalne članarine, osiguranja i sl.).
- (4) Radnici imaju pravo izabrati banku putem koje će se isplaćivati plaća.
- (5) Dodaci na osnovnu plaću su dodaci za uspješnost na radu, dodaci za otežane uvjete rada, položajni dodaci i uvećanja plaće.

Napredovanje radnika

Član 60.

- (1) Radnici napreduju prema iskazanoj stručnoj sposobnosti, uspjehu u radu i godinama staža.
- (2) Stručna sposobnost i uspjeh u radu iskazuju se kroz ocjenu rada radnika.
- (3) Radnici napreduju u više zvanje u okviru istog stepena školske spreme.
- (4) Bliže odredbe o napredovanju utvrđuju se pravilnikom o ocjenjivanju, napredovanju i stjecanju stručnih zvanja lica koja su zaposlena u ustanovi kulture a koje donosi Ministar. Ako Ministar nije donio pravilnik iz stava (4) ovog člana, Upravni odbor ustanove na prijedlog direktora, uz obavezno učešće i konsultacije sa predstavnicima sindikata, donosi navedeni pravilnik.

Član 61.

- (1) Poslodavac u ustanovi kulture organizuje praćenje rada radnika i postizanje rezultata u radu i vrši ocjenjivanje, na način i po postupku kako je to propisano zakonima, podzakonskim aktima i općim aktima ustanove.
- (2) Radnici koji su u toku godine radili manje od šest mjeseci ne ocjenjuju se za tu godinu, bez obzira na razloge.

Član 62.

- (1) U slučajevima kada je protiv radnika pokrenut postupak za utvrđivanje odgovornosti zbog teške povrede dužnosti ili je radnik udaljen sa dužnosti, zaustavlja se računanje vremena za unapređivanje radnika, dok traje postupak za utvrđivanje odgovornosti.
- (2) Ukoliko nakon provedenog postupka za utvrđivanje odgovornosti zbog teške povrede dužnosti, radnik bude oslobođen od odgovornosti ili teška povreda dužnosti bude prekvalifikovana u laku povedu dužnosti, prethodno zaustavljeno vrijeme za napredovanje radnika uračunava se u vrijeme za unapređivanje radnika u viši platni razred.

Povećanje troškova života ili inflacije

Član 63.

U slučaju povećanja indeksa potrošačkih cijena mjerjenih od strane Federalnog zavoda za statistiku, većih od 5%, osnovica za utvrđivanje plaće može se utvrđivati mjesечно.

Naknada plaće za vrijeme prekida rada

Član 64.

Radnik u ustanovi kulture ima pravo na naknadu plaće za vrijeme prekida rada do kojeg je došlo zbog okolnosti za koje radnik nije kriv, uslijed više sile i objektivnih okolnosti koje su utjecale na prekid rada, odnosno prema odluci Vlade Kantona Sarajevo, ministra ili drugih nadležnih organa.

Naknade

Član 65.

- (1) Radniku u ustanovi kulture, pored slučajeva propisanih Zakonom o radu i ovim Kolektivnim ugovorom, pripada naknada njegove plaće i u slučajevima aktivnosti definisanih godišnjim programom rada ustanove za vrijeme:

- a) obrazovanja i stručnog ospozobljavanja, usavršavanja ili prekvalifikacije u skladu sa potrebama ustanove i rada ustanove,
 - b) stručnih izleta, posjeta, ekskurzija i nastupa,
 - c) istraživačkih radova i stručnih i naučnih savjetovanja, umjetničkih festivala, radionica,
 - d) prisustvovanja seminarima i skupovima sindikata,
 - e) privremene nesposobnosti za rad, odnosno profesionalnog oboljenja,
 - f) godišnjeg odmora,
 - g) praznika koji po zakonu nisu radni,
 - h) porodiljskog odsustva,
 - i) sudjelovanje na kulturnim ili vjerskim, sindikalnim i sportskim manifestacijama od kantonalnog i šireg značaja, uz prethodnu saglasnost direktora ustanove,
 - j) radniku koji za rad koristi privatni muzički instrument ili drugu opremu i sredstva za rad pripada pravo na naknadu prema kriterijima utvrđenim posebnim pravilnikom ustanove,
 - k) i druge aktivnosti koje su predviđene općim aktom ustanove.
- (2) Prethodnu saglasnost radniku za aktivnosti iz alineja ovog člana, koje eventualno nisu definisane drugim zakonskim propisima, daje direktor ustanove.

Plaćeni dopust**Član 66.**

Radnik ima pravo na plaćeni dopust u dužini do 30 dana i naknadu plaće u visini svoje neto plaće iz prethodnog mjeseca, u skladu s Kolektivnim ugovorom i pravilnikom.

Naknada za porodiljsko odsustvo**Član 67.**

- (1) Radnica/radnik, za vrijeme porodiljskog odsustva, ima pravo na naknadu plaće prema propisima Kantona Sarajevo kojim se uređuje ova oblast, prema mjestu uplate doprinosa, s tim da razliku do visine punе plaće uplaćuje ustanova kulture u kojoj se taj radnik nalazi u radnom odnosu.
- (2) Radnica/radnik ustanove kulture, nakon isteka porođajnog odsustva, za blizance, treće i svako sljedeće dijete ima pravo da radi polovinu punog radnog vremena do navršene dvije godine života djeteta, ako propisom Kantona Sarajevo nije predviđeno duže trajanje ovog prava.
- (3) Ukoliko je radnik ustanove kulture roditelj djeteta sa težim smetnjama u razvoju (teže hendikepiranog djeteta) ima pravo da radi polovinu punog radnog vremena, u slučaju da se radi o samohranom roditelju ili da su oba roditelja zaposlena, pod uvjetom da dijete nije smješteno u ustanovu socijalno-zdravstvenog zbrinjavanja, na osnovu nalaza nadležne zdravstvene ustanove.
- (4) Za vrijeme rada sa polovinom punog radnog vremena, radniku ustanove kulture iz st. (2) i (3) ovog člana isplaćuju se plaća i naknade u punom iznosu, kao da radi puno radno vrijeme.

Dodaci na plaću**Član 68.**

Ustanova kulture će na osnovu zakona, podzakonskih akata i ovog Kolektivnog ugovora, općim aktom utvrditi kriterije i postupak za ocjenjivanje kvaliteta rada radnika (uvodenja novih priznatih metoda rada i inovacija, rezultata sa takmičenja, smotri, izložbi, revija, festivala i sl.) radi isplate nagrade ili stimulativnog dijela plaće radnika.

Član 69.

- (1) Zavisno od rezultata rada i raspoloživih finansijskih sredstava direktor ustanove kulture radniku može uvećati plaću do 20% za mjesec na koji se ti rezultati odnose.
- (2) Zavisno od rezultata rada i raspoloživih finansijskih sredstava upravni odbor direktoru ustanove kulture može uvećati plaću do 20%, i to najviše dva puta u toku godine.
- (3) Uvećanje plaće obavezno se utvrđuje rješenjem sa odgovarajućim obrazloženjem.

Naknada za izum i tehničko unapređenje**Član 70.**

Radniku pripada naknada za patentirane izume, inovacije, tehnička unapređenja i druga kreativna rješenja koja unapređuju rad u ustanovama kulture, ostvarena na radu ili u vezi sa radom.

Visina naknade za navedene izume i ostala kreativna rješenja iz stava 1. ovog člana utvrđuje se posebnim ugovorom koji se zaključuje između radnika i direktora ustanove kulture, u granicima raspoloživih sredstava.

Periodične povišice**Član 71.**

- (1) Radnik koji je postigao najviši stepen službenog zvanja, ima pravo na uvećanje njegove osnovne plaće za 10% nakon četiri godine provedene u najvišem službenom zvanju, pod uvjetom daje u tom periodu bio uvijek ocjenjivan ocjenom "naročito se ističe".
- (2) Pravo iz stava 1. ovog člana preispituje se svake 4 godine.

Dodaci na plaću za otežane uslove rada**Član 72.**

Otežane uvjeta rada i iznos dodataka na plaću, svaka ustanova kulture regulisat će se Pravilnikom o radu ustanove kulture i Pravilnikom o plaćama, naknadama i drugim materijalnim pravima.

Član 73.

Dodaci na plaću, koji se odnose na prethodni član, međusobno se ne isključuju, ali ne mogu preći 20%.

Član 74.

Osnovna plaća radnika uvećava se za:

- a) rad noću: 35%,
- b) rad u dane državnih praznika: 50%,
- c) prekovremeni rad: 50%,
- d) za rad u dane svog vjerskog praznika koji bi koristio kao plaćeno odsustvo: 50%,
- e) rad subotom i nedjeljom, ako su po ugovoru o radu neradni dani za radnika: 30%.

Naknada za prekovremeni rad, rad u neradne dane, noćni rad i rad u dane državnih praznika**Član 75.**

- (1) U slučaju prekovremenog rada, rada u neradne dane, noćnog rada ili rada u dane državnih praznika, radnik ima pravo na naknadu osnovne plaće, srazmjemo vremenu trajanja tog rada, uvećanim za postotak utvrđen Kolektivnim ugovorom.
- (2) Obračun naknade iz stava (1) ovog člana vrši se od osnovne plaće bez dijela plaće po osnovu penzijskog staža, a naknada iz ovog člana čini sastavni dio plaće.
- (3) Radniku koji učestvuje na javnim, kulturnim manifestacijama i festivalima koje se održavaju u organizaciji Ministarstva kulture i sporta ili po odluci ministra kulture i sporta, direktora ustanove kulture, a koje su predviđene godišnjim programom i planom rada, pripada naknada u vidu prekovremenog rada, ako se

održavaju nakon isteka radnog vremena radnika, i to za dane održavanja manifestacija.

- (4) Prekovremen rad uvođi se odlukom direktora.

Član 76.

Noćnim radom smatra se rad u vremenu između 22 sata navečer do 06 sati ujutro narednog dana.

Nagrade

Nagrada za rezultate rada

Član 77.

- (1) Radniku koji u toku godine, u periodu od najmanje šest mjeseci neprekidno, po obimu i kvalitetu postiže natprosječne rezultate u svom radu, može se dodijeliti nagrada za te rezultate rada.
- (2) Nagrada se utvrđuje do visine prosječne mjesečne plaće isplaćene u Federaciji Bosne i Hercegovine za posljednja tri mjeseca prije dodjele nagrade prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku.
- (3) Odluku o dodjeli nagrade iz stava 1. ovog člana donosi direktor ustanove kulture za radnike, a za direktore ustanova kulture upravni odbor u skladu sa finansijskim mogućnostima i značajem tih rezultata.

Naknada za regres za godišnji odmor

Član 78.

- (1) Radnik u ustanovi kulture ima pravo na naknadu na ime regresa za korištenje godišnjeg odmora u iznosu od najmanje 50% prosječne plaće isplaćene u Federaciji Bosne i Hercegovine za prethodna tri mjeseca, prije donošenja odluke i rješenja o regresu.
- (2) Pravo na regres iz stava 1. ovog člana ima svaki radnik koji u toku tekuće kalendarske godine ima pravo na godišnji odmor.

Naknada za prevoz na posao i sa posla

Član 79.

- (1) Radniku kome nije organizovan prevoz na posao i sa posla, a čije je mjesto stanovanja od mjesta rada udaljeno najmanje dva kilometra, pripada pravo na naknadu za troškove prevoza u visini mjesecne karte gradskog, prigradskog i međugradskog saobraćaja.
- (2) U međugradski saobraćaj spadaju mjesta koja su udaljena od mjesta rada do 70 km.
- (3) Ukoliko adresa stanovanja radnika nije pokrivena mrežom javnog gradskog, prigradskog, odnosno međugradskog prevoza ili kada vrijeme obavljanja rada zahtijeva drugačiji način prevoza, radniku pripada pravo na novčanu naknadu troškova prevoza u visini karte za gradski, prigradski, odnosno međugradski saobraćaj.
- (4) Radniku sa nepunim radnim vremenom pripada naknada troškova prevoza u jednakom iznosu kao da radi puno radno vrijeme.
- (5) Radnik koji radi u više ustanova kulture pravo na mjesecnu kartu, odnosno naknadu ostvaruje u onoj ustanovi u kojoj je procenzualno više angažovan.
- (6) Ukoliko je radnik iz stava (5) ovog člana angažovan podjednako u više ustanova kulture, pravo na mjesecnu kartu, odnosno naknadu u novcu ostvaruje u onoj ustanovi sa kojom je prije sklopio ugovor o radu.

Naknada za ishranu za vrijeme rada - topli obrok

Član 80.

- (1) Radnik ima pravo na naknadu za ishranu (topli obrok) za vrijeme rada, samo za dane prisustva na poslu, u iznosu od najmanje 1% neto prosječne plaće u Federaciji Bosne i

Hercegovine, prema posljednjim objavljenim statističkim podacima Federalnog zavoda za statistiku.

- (2) Pravo na naknadu iz stava 1. ovog člana, ne ostvaruje se u slučaju odsustovanja sa posla po bilo kom opravdanom ili neopravdanom osnovu (službeni put, plaćeno odsustvo, rad na terenu, odsustvo zbog bolesti, godišnji odmor i slično).
- (3) Radnik koji radi u više ustanova kulture ima pravo na naknadu iz stava 1. ovog člana u ustanovi u kojoj radi najmanje 4 sata dnevno, u skladu sa ostvarenim efektnim satima rada u toj ustanovi, odnosno kako je ugovorom o radu zaključeno.

Dnevica i naknada troškova putovanja

Član 81.

- (1) Kada je radnik upućen na službeno putovanje u zemlji, pripada mu putna naknada prevoznih troškova, naknada za ishranu - dnevica, naknada hotelskog računa za spavanje, osim za „de luxe“ kategoriju i drugi troškovi.
- (2) Za vrijeme provedeno na službenom putu u trajanju od 8 do 12 sati isplaćuju se u visini od 50% iznosa pune dnevnice, a za duže od 12 sati isplaćuje se puna dnevica.
- (3) Ako je radniku na službenom putu osigurana besplatna ishrana, dnevica za službeni put umanjuje se najviše za 30%.
- (4) Ako u mjestu službenog putovanja nema hotelskog smještaja ili ako se iz opravdanih razloga ne može koristiti, pripadajuća dnevica se uvećava za 70% iz stava 3. ovog člana.
- (5) Pravo na naknade ostalih troškova (korištenje poštanskih usluga, telefona, telefаксa ili intemeta, taxi, pribavljanje putnih isprava, vakcinisanje i ljekarski pregled, izdaci za prevoz i putničko zdravstveno osiguranje) imaju radnici koji su na službenom putovanju u zemlji ili inostranstvu morali koristiti ta sredstva u službene svrhe i koji su u vezi s obavljanjem poslova u realizaciji putovanja.
- (6) Radniku koji je upućen na službeni put u zemlji i inostranstvo dnevica se utvrđuje na osnovu trenutno važećeg iještenja, uredbe, odluke ili drugog pravnog akta Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.
- (7) Ukoliko to radnik zatraži, ustanova kulture je dužna isplatići akontaciju prije polaska na službeno putovanje.
- (8) Bliže odredbe o službenom putovanju regulišu se pravilnikom o radu ustanove.

Član 82.

- (1) Ako je radniku odobreno korištenje vlastitog automobila u službene svrhe, nadoknadir će mu se troškovi u visini od 15% cijene litra benzina super po pređenom kilometru kao i troškovi putarina, parkirališta i slično.
- (2) Odredba o naknadi za upotrebu sopstvenog automobila u službene svrhe automatski se usaglašava sa uredbom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

Naknada za slučaj smrti radnika

Član 83.

- (1) U slučaju smrti radnika ili člana njegove uže porodice isplaćuju se troškovi sahrane u visini stvarnih troškova, a najviše četiri prosječne mjesecne plaće isplaćene u Federaciji Bosne i Hercegovine za prethodna tri mjeseca prije donošenja rješenja o isplati te naknade.
- (2) Ukoliko u istoj ustanovi rade dva ili više članova porodice iz člana 86. ovog Kolektivnog ugovora, pravo na troškove iz stava 1. ovog člana ostvaruje jedan član porodice.

Naknada za slučaj teške invalidnosti ili teške bolesti

Član 84.

- (1) U slučaju nastanka teške invalidnosti ili teške bolesti radnika, ili člana njegove uže porodice, isplaćuje se jednokratna novčana pomoć u visini tri prosječne mjesečne plaće isplaćene u Federaciji Bosne i Hercegovine.
- (2) Radniku će se isplatiti, u visini do tri prosječne mjesečne plaće isplaćene u Federaciji Bosne i Hercegovine, za liječenje teške invalidnosti ili teške bolesti u zdravstvenoj ustanovi u kojoj je on platio troškove tog liječenja. Troškovi liječenja isplaćuju se na osnovu fakture ili računa zdravstvenih ustanova u kojima je liječenje obavljenog.
- (3) Pod teškom bolešću iz stavova 1. i 2. ovog člana, podrazumijevaju se bolesti navedene u Uredbi o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaća kao i Naredbi o listi teških bolesti, odnosno teških tjelesnih povreda na osnovu kojih se ostvaruju naknade za slučaj teške invalidnosti ili teške bolesti. Pravo na jednokratnu novčanu pomoć iz stava 1. ovog člana, po osnovu teške invalidnosti ostvaruje se za utvrđeni stepen invalidnosti od najmanje 60%.
- (4) Jednokratna novčana pomoć iz stava 1. ovog člana može se dodijeliti radniku koji je operisan od bolesti koje nisu obuhvaćene odredbom stav 3. ovog člana, ukoliko je takva operacija izvršena iz zdravstvenih razloga i po preporuci lječnika neophodna radi sprečavanja teške invalidnosti ili teške bolesti.
- (5) Prioritet u odobravanju novčane pomoći iz stava 1. ovog člana imaju radnici u odnosu na članove uže porodice. Kriteriji za dodjelu novčane pomoći iz stava 1. ovog člana, koje utvrde federalni organi, odnosno kantonalni organi pojedinačno po vrsti i težini bolesti, sastavni dio su ovog Ugovora.

Član 85.

Pod članom uže porodice iz čl. 84. i 85. ovog Kolektivnog ugovora, podrazumijevaju se sljedeći članovi porodice radnika:

- a) suprug(a) u braku ili van braka, ako žive u zajedničkom domaćinstvu;
- b) djeca rođena u braku, van braka, zakonito usvojena ili pastorčad do 18, odnosno do 26 godina starosti, ako se nalaze na redovnom školovanju i nisu u radnom odnosu, a djeca nesposobna za rad, bez obzira na starosnu dob, ako žive u zajedničkom domaćinstvu;
- c) roditelji (otac, majka, očuh, mačeha i posvojitelj), bez obzira da li žive u zajedničkom domaćinstvu sa radnikom;
- d) braća i sestre bez roditelja do 18, odnosno 26 godina starosti, ako se nalaze na redovnom školovanju i nemaju drugih prihoda već ih korisnik naknade stvarno izdržava ili je obaveza njihovog izdržavanja zakonom utvrđena, a ako su nesposobni za rad, bez obzira na starosnu dob pod uvjetom da sa njima živi u zajedničkom domaćinstvu;
- e) unučad pod uvjetom iz tačke 2. ovog člana, ako nemaju roditelje i žive u zajedničkom domaćinstvu sa korisnikom naknade.

Naknada plaće zbog bolesti ili povrede

Član 86.

- (1) Za prvi 42 dana odsutnosti s posla zbog bolesti ili povrede, radnik ustanove kulture ima pravo na naknadu plaće u visini plaće koju je ostvario za prethodni mjesec.

- (2) Naknada plaće za bolovanje preko 42 dana iz stava (1) ovog člana ostvaruje se po propisu Kantona Sarajevo kojim se uređuje naknada za ovo bolovanje, s tim da razliku do punе plaće isplaćuje ustanova u kojoj se radnik nalazi u radnom odnosu.

Član 87.

Radnik koji je odsutan sa posla zbog povrede na poslu ili zbog profesionalne bolesti ima pravo na naknadu plaće u punom iznosu koju je ostvario za prethodni mjesec.

Ostali vidovi naknada

Član 88.

- (1) Vlada Kantona Sarajevo kao poslodavac, u skladu sa finansijskim mogućnostima, može odobriti isplatu naknade:
 - a) za državne i vjerske praznike po odluci poslodavca,
 - b) za zimnicu i za druge slučajeve.
- (2) Ustanova kulture može isplatiti naknade i u drugim slučajevima koji su predviđeni općim aktima ustanove, uz prethodnu saglasnost Ministarstva finansija, a na prijedlog Ministarstva kulture i sporta.

Otpremnine**Otpremnina za odlazak u penziju**

Član 89.

- (1) Radnik ima pravo na otpremninu prilikom odlaska u penziju u iznosu od pet njegovih plaća isplaćenih u prethodnih pet mjeseci ili pet prosječnih mjesečnih plaća isplaćenih u Federaciji Bosne i Hercegovine prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku, ako je to za njega povoljnije.
- (2) Poslodavac ima obvezu isplate otpremnine do posljednjeg dana rada radnika u toj ustanovi kulture.

Otpremnina za tehnološki višak

Član 90.

- (1) Radnik u ustanovi kulture sa ugovorom o radu na neodređeno vrijeme kojem je, saglasno zakonu i ovom Kolektivnom ugovoru bez njegove krivice prestao radni odnos otuzakom ugovora o radu zaključen na neodređeno vrijeme, ima pravo na otpremninu, i to:
 - a) do tri godine neprekidnog rada, radnik ima pravo na otpremninu u iznosu od najmanje tri mjesecne neto plaće radnika,
 - b) radnik sa radnim stažom od tri do dvadeset godina ima pravo na otpremninu u visini šest mjesečnih neto plaće radnika,
 - c) radnik sa radnim stažom više od dvadeset godina ima pravo na otpremninu u visini deset mjesečnih neto plaće.
- (2) U obračun za utvrđivanje visine otpremnine u obzir se uzima plaća radnika koju je imao u posljednja tri mjeseca prije donošenja konačnog rješenja o prestanku radnog odnosa zbog tehnološkog viška.
- (3) Otpremnina iz stava 1. ovog člana ne odnosi se na radnike kojima je prestao radni odnos zaključen na neodređeno vrijeme zbog kršenja obaveza iz radnog odnosa ili zbog neispunjavanja obaveza iz ugovora o radu od strane radnika.
- (4) Poslodavac ima obvezu isplate otpremnine do posljednjeg dana rada radnika u toj ustanovi kulture.

Suspenzija

Član 91.

- (1) Radnik protiv kojeg je pokrenut krivični postupak za krivično djelo počinjeno u vršenju službene dužnosti,

- istražni postupak ili određen pritvor zbog krivičnog djela, odnosno koji izdržava kaznu zatvora do tri mjeseca zatvora, udaljiti će se sa posla za vrijeme trajanja istražnog postupka ili pritvora, odnosno za vrijeme izdržavanja te kazne zatvora.
- (2) Radnik će biti udaljen sa posla i ako je protiv njega pokrenut krivični postupak za krivično djelo za koje se može izreći kazna zatvora u trajanju od najmanje pet godina, odnosno, ako je radnik zatečen u izvršenju krivičnog djela za koje se može izreći kazna zatvora u trajanju od najmanje pet godina. Radnik će biti privremeno udaljen sa posla ako postoje ozbiljni razlozi koji u znatnoj mjeri ukazuju na moguće izvršenje krivičnog djela, kao i zbog teže povrede radne dužnosti, a povreda je takve prirode da bi ostanak radnika na poslu dok traje utrđivanje odgovornosti zbog teške povrede radne dužnosti mogla štetiti ugledu i interesima ustanove kulture i radnika.
- (3) Rješenje o udaljenju sa posla donosi direktor ustanove.
- (4) Protiv iještenja o udaljenju sa posla radnik može izjaviti žalbu upravnom odboru u roku od pet dana od prijema iještenja o udaljenju sa posla.
- (5) Izjava žalbe ne odgada izvršenje rješenja.
- (6) Upravni odbor je obavezan odlučiti po žalbi najkasnije u roku od pet dana od primítka žalbe.
- (7) Rješenje upravnog odbora po žalbi na rješenje o udaljenju je konačno.

Član 92.

Udaljenje-suspenzija sa posla može trajati do okončanja postupka o utrđivanju povrede radne dužnosti, a u slučaju iz člana 92. stav 1. ovog Kolektivnog ugovora, do završetka istražnog postupka, isteka pritvora, odnosno isteka kazne zatvora do tri mjeseca.

Član 93.

- (1) Za vrijeme suspenzije sa posla radniku se isplaćuje plaća u punom iznosu, koju je imao u vrijeme donošenja rješenja o udaljenju sa posla.
- (2) Za vrijeme suspenzije sa posla, zbog izdržavanja kazne zatvora do tri mjeseci, radniku ne pripada pravo na plaću niti naknada plaće.

Naknada za rad u komisijama

Član 94.

- (1) Članovi komisija koje se formiraju na osnovu rješenja upravnog odbora, odnosno direktora ustanove kulture, imaju pravo na maksimalnu mjesecnu naknadu za rad u komisijama kako je to riješeno uredbom Vlade Kantona Sarajevo.
- (2) Odlukom upravnog odbora regulišu se način i uvjeti obrazovanja komisija i način ostvarivanja naknade, a tačan iznos, odnosno visinu naknade za rad svojim aktom utvrđuje na prijedlog direktora ustanove kulture upravni odbor, za svaku pojedinačnu komisiju.
- (3) Naknade za rad u komisijama iz stava (1) ovog člana, a koje se finansiraju od uplata fizičkih ili pravnih lica, ne ulaze u ograničenje iz stava (1) ovog člana.
- (4) Članovima komisija koje imenuje upravni odbor, u skladu sa odredbama pravilnika o radu, vrijeme za rad u komisijama može se radnicima članovima komisija uračunati u 40- satnu radnu nedjelju, a time ti radnici ne mogu potraživati naknade za rad u komisijama ili se tim radnicima može odobriti korištenje plaćenog odmora.

VII. PRESTANAK UGOVORA O RADU/RADNOG ODNOSA

Član 95.

- (1) Radni odnos radniku u ustanovi kulture prestaje u slučajevima i pod uvjetima utvrđenim zakonom i općim aktima ustanove.
- (2) Radnik kome se otkazuje ugovor o radu u skladu sa Zakonom o radu i ovim Kolektivnim ugovorom, ima pravo na otkazni rok zavisno od godina penzijskog staža, kako slijedi:
- do 5 godina penzijskog staža 1 mjesec,
 - od 5-10 godina penzijskog staža 2 mjeseca,
 - od 10-20 godina penzijskog staža 4 mjeseca,
 - više od 20 godina penzijskog staža 6 mjeseci.

Član 96.

U slučaju kada radnik sam otkazuje ugovor o radu, otkazni rok iznosi najmanje sedam dana.

Član 97.

Na pismenu molbu radnika, uz saglasnost poslodavca, radni odnos u ustanovi kulture može prestati i prije isteka otkaznog roka utvrđenog zakonom i ovim Kolektivnim ugovorom.

Član 98.

Radnik u ustanovi kulture koji je dobio otkaz ugovora o radu, ostat će na poslu do isteka otkaznog roka, osim u slučaju iz člana 98., ukoliko zakonom ili ovim Kolektivnim ugovorom nije drugačije utvrđeno.

Član 99.

Odluku o prestanku radnog odnosa radnika u ustanovi kulture, nadležni organ ustanove donijet će najkasnije u roku od sedam dana od dana kada su nastupile okolnosti koje su razlog prestanka radnog odnosa.

Član 100.

- (1) Kad radnik navrši 65 godina života i 40 godina staža, poslodavac može, uz pismeni pristanak radnika, radi završenja neophodnih poslova ili drugih opravdanih razloga, donijeti iještenje o zadržavanju radnika na radu u ustanovi kulture na određeno vrijeme koje se utvrđuje posebnim ugovorom o radu, ali najduže do završetka kalendarske godine u kojem zaposlenik stiče uvjet za penziju.
- (2) Ako radnik u kalendarskoj godini puni 40 godina staža osiguranja, a ima 65 godina života, ima pravo da ostane na poslovima i radnim zadacima dok u toj godini ne napuni 40 godina penzijskog staža.

Član 101.

Poslodavac je dužan radniku isplatiti plaću i druge naknade iz radnog odnosa koje mu pripadaju do dana koji je rješenjem o prestanku ugovora o radu utvrđen kao dan prestanka radnog odnosa.

VIII. POVREDE RADNE DUŽNOSTI

Član 102.

- (1) Radnik se može smatrati odgovornim zbog kršenja službene dužnosti utvrđene zakonskim i podzakonskim propisima, Kolektivnim ugovorom i općim aktima ustanove.
- (2) Odgovornost za izvršenje krivičnih djela i prekršaja ne isključuje utvrđivanje odgovornosti za povrede radne dužnosti, pod uvjetom da takvo djelo istovremeno predstavlja povredu službene dužnosti.

Član 103.

- (1) Povreda radne obaveze je ponašanje radnika koje je suprotno pravilima ponašanja radnika na radu i u vezi sa radom i koje je kvalificirano kao nedopušteno.
- (2) Kolektivnim ugovorom i pravilnikom o radu određuju se povrede radne dužnosti koje se odnose na disciplinski odgovornost za povrede radne dužnosti koje učine radnici u ustanovama kulture Kantona Sarajevo.
- (3) Radnik odgovara disciplinski samo za povrede radne dužnosti koje su nastale kao rezultat njegove krivice.
- (4) Radnici se mogu smatrati disciplinski odgovornim samo za povrede radne dužnosti koje su utvrđene ovim Kolektivnim ugovorom i pravilnikom o radu ustanove, i za te povrede mogu im se izreći samo disciplinske mјere utvrđene Zakonom o radu i Kolektivnim ugovorom.

Disciplinske mjere

Član 104.

- (1) Za povredu dužnosti i radne obaveze, radniku ustanove kulture može se izreći disciplinska mјera.
- (2) Disciplinske mјere u smislu stava 1. ovog člana su:
 - a) pismeno upozorenje,
 - b) otkaz ugovora o radu.

Član 105.

- (1) Disciplinska mјera pismeno upozorenje može se izreći za lakšu povredu dužnosti i radne obaveze utvrđene ovim ugovorom i pravilnikom o radu ustanove kulture.
- (2) Za teške povrede radne obaveze može se izreći disciplinska mјera otkaz ugovora o radu.

Član 106.

- (1) Poslodavac lično ili putem formiranja komisije može utvrđivati činjenice za povredu radne discipline.
- (2) Pokretanje postupka za utvrđivanja činjenica o povredi radne discipline mora se pokrenuti pisanim putem. U prijavi za utvrđivanje činjenica mora se navesti ime i prezime radnika, tačno navesti vrsta prekršaja radne discipline, također mora se navesti član i tačka Kolektivnog ugovora i Pravilnika o radu, koja se odnosi na navedeni prekršaj radne discipline. Navedenom prijavom mora se utvrditi tačan opis prekršaja, vrijeme kada se dogodio prekršaj, dostaviti materijalne dokaze, navesti imena svjedoka i druge činjenice važne za utvrđivanje odgovornosti radnika na kojeg se odnosi prijava za prekršaj radne discipline.

Član 107.

- (1) Radniku se mora pružiti prilika da iznese svoju odbranu lično, putem zastupnika ili putem Sindikata.
- (2) Poslije davanja iskaza i utvrđivanje činjenica da li je postojao prekršaj ili nije, poslodavac donosi svoju odluku u pisanim obliku (pismeno upozorenje ili otkaz ugovora o radu).
- (3) Radnik ima pravo da uputi žalbu upravnom odboru na odluku poslodavca.
- (4) Odluka upravnog odbora je konačna.
- (5) Radnik ima pravo da osporava odluku poslodavca putem nadležnog suda.

Lakše povrede radne obaveze

Član 108.

1. Učestalo neopravdano kašnjenje na posao, (3 puta u mjesec dana),
2. raniji odlazak sa posla bez odobrenja ili iz neopravdanih razloga,
3. neopravdan izostanak sa posla dva dana uzastopno ili tri dana u periodu od 30 dana,

4. neobavještavanje direktora ustanove kulture o priječnosti dolaska na posao u roku od 36 sati, bez opravdanog razloga,
5. odbijanje neophodne saradnje sa drugim radnicima ustanove kulture,
6. neblagovremeno i neuredno vođenje dokumentacije i evidencije,
7. neuredno čuvanje spisa, materijala, kostima, rekvizita, podataka ili druge povjerene dokumentacije,
8. neprijavljivanje lakše povrede radne dužnosti utvrđene pravilnikom o radu ustanove,
9. iznošenje neistine i klevete na rad ustanove kulture ili pojedinih radnika, ako se dokaže pred nadležnim organima,
10. nekorektni odnos prema drugim radnicima, odnosno strankama,
11. neopravdani izostanak sa proba kao priprema za muzičko-scenski nastup,
12. druge lakše povrede radne dužnosti utvrđene pravilnikom o radu ustanove.

Teške povrede radne obaveze

Član 109.

Teške povrede radne obaveze radnika u ustanovi kulture su:

1. nepreduzimanje radnji, odnosno propuštanje preduzimanja radnji i mјera koje je direktor ili druga ovlaštena osoba ustanove kulture dužna preduzeti u okviru svojih ovlaštenja,
2. davanje netačnih podataka kojima se utiče na donošenje odluka nadležnih organa u ustanovi kulture ili time nastaju druge štetne posljedice,
3. ometanje jednog ili više radnika ustanove kulture u procesu rada kojim se izrazito otežava izvršavanje radnih obaveza,
4. primanje i davanje mita, nezakonito posredovanje u pribavljanju sredstava ustanove kulture i sl., ako se dokaže kod nadležnih organa,
5. činjenje dostupnim spisa, slika, audiovizuelnih zapisa i drugih materijala ili predmeta pornografske sadržine,
6. zlostavljanje, vrijedanje ili omalovažavanje radnika ustanove kulture,
7. rasturanje i činjenje dostupnim alkohola, opojnih droga ili drugih opojnih sredstava i narkotika u prostorijama ustanove kulture,
8. dolazak na posao pod dejstvom alkohola ili narkotičkih sredstava,
9. zloupotreba pečata, ovjera neistinitih sadržaja ili falsifikovanje dokumenata koje izdaje ustanova kulture,
10. zloupotreba prava korištenja bolovanja,
11. povreda propisa o zaštiti od požara, eksplozije, elementarnih nepogoda i štetnih djelovanja otrovnih i drugih opasnih materijala, te povreda odredaba pravilnika o radu ustanove,
12. zloupotreba položaja i prekoračenja datog ovlaštenja od strane direktora ustanove kulture,
13. povreda propisa i nepreduzimanja mјera radi zaštite radnika, sredstava rada i životne sredine,
14. izazivanje i učestvovanje u fizičkom razračunavanju (tuči) sa radnikom ili trećim licima u ustanovi kulture,
15. otuđivanje imovine ustanove kulture (osnovnih sredstava ili sitnog inventara),

16. zlostavljanje, vrijeđanje ili omalovažavanje radnika ustanove kulture od strane radnika,
17. povreda odredaba Pravilnika o tajnosti podataka,
18. neizvršavanje ili nesavjesno i nemarno izvršavanje radnih zadataka kojim se neposredno nanosi šteta ustanovi kulture,
19. prijem radnika na rad suprotno odredbama važećih propisa,
20. falsifikovanje finansijskih i drugih dokumenata,
21. nepostupanje po odlukama upravnog odbora i direktora ustanove kulture,
22. odbijanje radnika da obavlja poslove radnog mesta na koje je raspoređen,
23. nezakonito raspolažanje sredstvima rada ustanove kulture,
24. odavanje tajnih podataka koja su regulisana Pravilnikom o tajnim podacima,
25. odgadanje muzičko-scenskog nastupa zbog neopravdanog nedolaska radnika koji su bili predviđeni da realizuju predstavu,
26. unošenje hladnog i vatrenog oružja od strane radnika, osim za potrebe predstave,
27. druge teže povrede radne dužnosti utvrđene pravilnikom o radu ustanove.

IX. STRUČNO USAVRŠAVANJE I OSPOSOBLJAVANJE ZA RAD

Član 110.

S ciljem unapredivanja stručnog i umjetničkog rada poslodavac radniku u toku radnog odnosa u ustanovi kulture organizuje i osigurava dalje obrazovanje, usavršavanje i osposobljavanje u radu, u skladu sa zakonom, podzakonskim aktima i općim aktima ustanove.

Član 111.

Poslodavac može radnika uputiti na stručno usavršavanje, školovanje ili specijalizaciju, kao i na prisustvo organiziranim seminarima, savjetovanjima, kursevima, radionicama, festivalima i drugim vidovima stručnog usavršavanja i obuke potrebne za rad na radnom mjestu, u kom slučaju je dužan da osigura potrebne uvjete, plaćanje troškova u visini cijene koja se utvrdi za određene oblike, odnosno programe edukacije, plaćeno odsustvo sa rada, odsustvo za pripremu i eventualno polaganje ispita, kao i stručnu zamjenu.

Član 112.

- (1) Ustanova kulture u skladu sa svojim potrebama omogućava radniku stručno obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje za rad.
- (2) Radnik je obavezan da se u skladu sa svojim sposobnostima i potrebama rada obrazuje, osposobljava i usavršava za rad.
- (3) Direktor ustanove kulture određuje koje će radnike, zbog potreba rada, upućivati na usavršavanje i osposobljavanje i pod kojim uvjetima o čemu donosi posebno rješenje.
- (4) Direktor ustanove kulture je naročito obavezan da u slučaju promjena ili novog načina rada omogući radniku ostvarenje prava i obaveza iz stava 1. ovog člana.
- (5) Poslodavac je dužan da godišnjim planom rada doneše program stručnog usavršavanja.

X. ZBRINJAVANJE VIŠKA RADNIKA

Član 113.

- (1) Zbog uvođenja nove organizacije rada, organizacijskih promjena i objektivnih okolnosti nastalih u ustanovi kulture, poslodavac može utvrditi da je prestala potreba za određenim brojem radnika.

- (2) U slučaju iz stava 1. ovog člana poslodavac je dužan:
 - a) blagovremeno analizirati, utvrditi i predložiti program dodatnog obrazovanja u skladu sa potrebama novog posla s ciljem sprečavanja nastanka viška radnika,
 - b) tri mjeseca prije preduzimanja aktivnosti na iješčavanju viška radnika informirati sve radnike o nastalom višku,
 - c) utvrditi sa sindikatom kriterije za izbor viška radnika i iste javno oglasiti.

Član 114.

- (1) Poslodavac je dužan donijeti, uz učešće sindikata, plan i program zbrinjavanja viška radnika na nivou ustanove kulture i Kantona Sarajevo. Programom i planom zbrinjavanja viška radnika za čijim radom je prestala potreba u ustanovama kulture, moraju se predvidjeti i rokovi za realizaciju.
- (2) Ministarstvo, zajedno sa Sindikatom, formirat će radno tijelo - komisiju koja će evidentirati i predlagati ministru rješenja o zbrinjavanju radnika za čijim radom je prestala potreba, te vršiti kontrolu zbrinjavanja radnika za čijim radom je prestala potreba i usmjeravanje u druge javne ustanove i preduzeća koja se finansiraju iz budžeta Kantona Sarajevo.
- (3) Poslodavac i Sindikat utvrđuju listu zaposlenika za čijim radom je prestala potreba na nivou Kantona Sarajevo, a u skladu sa kriterijima.
- (4) Sastav komisije, kao i sva prava i obaveze njenih članova, utvrđuju se rješenjem o imenovanju komisije.

Član 115.

- (1) Kriterijima na osnovu kojih se iskazuje prestanak potrebe za radom radnika kao i redoslijed na listi radnika za čijim radom je prestala potreba obuhvaćeni su:
 - a) stručna sprem;
 - b) stručna zvanja;
 - c) položen stručni ispit;
 - d) dodatna usavršavanja;
 - e) uspješnost u izvršavanju poslova i radnih zadataka;
 - f) ocjena o radu i napredovanju;
 - g) radni staž radnika;
 - h) radni staž do 10 godina do ostvarenja uvjeta za penziju;
 - i) zdravstveno stanje radnika (invalidnost i profesionalna oboljenja);
 - j) socijalni položaj radnika i njegove porodice;
 - k) učešće u odbrani BiH;
 - l) drugi kriteriji koje usaglase poslodavac i Sindikat.
- (2) Kao poseban kriterij ne može se utvrditi: nacionalnost, spol, vjeroispovijest, političko opredjeljenje.
- (3) Sastavni dio ovog Kolektivnog ugovora su Kriteriji za utvrđivanje rang-liste u slučaju prestanka potrebe za radno angažovanje radnika u ustanovama kulture Kantona Sarajevo, koji su u prilogu.

Član 116.

Podatke o potrebama za novim radnicima i podatke o radnicima za čijim radom je prestala potreba, u skladu sa ovim kriterijima, ustanove kulture su dužne dostaviti Ministarstvu - Komisiji za zbrinjavanje radnika za čijim je radom prestala potreba, kao i Sindikatu, onog trenutka kada se potreba za novim radnicima pojavi.

Član 117.

- (1) Radnik za koga se utvrdi da je za njegovim radom prestala potreba, mora biti lično i neposredno upoznat sa svojim pravima i načinom njihovog ostvarivanja.

- (2) Ustanova kulture ne može primati u radni odnos na istim poslovima i zadacima drugo lice, dok na listi iz člana 115. ovog Kolektivnog ugovora postoji evidentirano lice sa istim kvalifikacijama i potrebnim uvjetima za to radno mjesto.

Član 118.

- (1) Planom i programom zbrinjavanja radnika koji su utvrđeni na listi iz člana 115. ovog Kolektivnog ugovora, utvrđuje se i:
- zapošljavanje i angažovanje radnika na druge poslove u ustanovi;
 - angažovanje radnika na poslove i zadatke koji odgovaraju njegovoj stručnoj spremi u drugoj javnoj ustanovi, javnom preduzeću koje se finansira iz budžeta Kantona Sarajevo;
 - raspoređivanje radnika kod drugog pravnog lica;
 - obaveza prekvalifikacije ili dokvalifikacije radnika;
 - preraspodjela radnog angažiranja radnika u ustanovi odnosno dopuna drugim poslovima i radnim zadacima na period trajanja do jedne godine;
 - drugi načini rješavanja koje usvoji poslodavac uz dogovor sa sindikatom.
- (2) Plan i program zbrinjavanja radnika za čijim je radom prestala potreba, donosi Vlada Kantona Sarajeva.

Član 119.

- (1) U slučajevima kada se višak radnika rješava prekvalifikacijom, radnik može odbiti prekvalifikaciju ako je ona predviđena za niži stepen stručne spreme od one koju radnik ima.
- (2) Prema radniku koji svojom krivicom prekine započeti proces prekvalifikacije, odnosno dokvalifikacije, poslodavac nema obavezu dalnjeg rješavanja njegovog statusa.

Član 120.

- (1) Radnik sa liste iz člana 115. ovog Kolektivnog ugovora, kome se po Planu i programu zbrinjavanja viška radnika za čijim je radom prestala potreba ponudi odgovarajući radni angažman, a on ga odbije, kao i radnik kome se ne može ponuditi odgovarajući posao, dobija otkaz ugovora o radu sa otkaznim rokom u skladu sa zakonom i ovim Kolektivnim ugovorom.
- (2) Radniku koji odbije dopunu radnog angažovanja u drugoj ustanovi ili odbije da radi otkazat će se ugovor o radu i ponuditi novi ugovor o radu na onaj broj sati koji trenutno ima. U slučaju da odbije ponudeni ugovor o radu sa promijenjenim okolnostima, otkazuje mu se ugovor o radu. Radnik ima pravo da svoje pravo traži putem nadležnog suda.
- (3) Otkazni rok za lica iz stava 1. ovog člana teče od isteka posljednjeg dana roka utvrđenog Planom i programom zbrinjavanja viška radnika iz člana 115. ovog Kolektivnog ugovora, s tim da se u ustanovi kulture ne može zaposliti naredne dvije godine drugo lice koje ima isti profil i stepen stručne spreme, osim lica iz prethodnog stava ovog člana ukoliko je to lice ostalo nezaposleno.

Član 121.

Poslodavac i Ministarstvo, u dogovoru sa Sindikatom, kod uvođenja novih organizacijskih formi, spajanja ustanova kulture, dijeljenja ustanove kulture u više pravnih lica, dužni su donijeti i program zbrinjavanja eventualnog viška radnika nastalog kao posljedica navedenih promjena.

Obaveze socijalnih partnera

Član 122.

- (1) Javni konkurs/oglas nije potreban za sklapanje ugovora o radu:
- na određeno vrijeme do 90 dana,
 - kada se zasniva radni odnos s osobom koja se nalazi na evidenciji iz člana 115. ovog Ugovora,
 - do punog radnog vremena s osobom koja ima zasnovan radni odnos na neodređeno nepuno radno vrijeme. Pravo iz ove alineje primjenjuje se kako u slučaju zasnivanja radnog odnosa kod istog poslodavca, tako i kod drugog poslodavca na području Kantona Sarajevo, te i u slučaju kada bi nakon zasnivanja radnog odnosa do punog radnog vremena za preostali dio bilo potrebno raspisati javni konkurs/oglas,
 - ako radnici, u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, žele zamijeniti mjesto rada, a postoji sporazum ustanova kulture i radnika koji su u radnom odnosu na neodređeno vrijeme,
 - u ustanovi kulture sa radnikom koji nema odgovarajuću vrstu stručne spreme za obavljanje poslova, a ustanovi i radniku je ministar iješenjem utvrdio pravo obavljanja tih poslova,
 - te u drugim slučajevima kada to nije potrebno prema zakonu.

XI. ODMORI I ODSUSTVA

Godišnji odmor

Član 123.

- (1) Trajanje godišnjeg odmora u ustanovi kulture utvrđuje se u skladu sa zakonom, Kolektivnim ugovorom i pravilnikom o radu.
- (2) Radnici u ustanovi kulture koriste godišnji odmor u skladu sa zakonom, Kolektivnim ugovorom i pravilnikom o radu ustanove s tim da njihovo korištenje godišnjeg odmora ne može remetiti odvijanje radnog procesa i ne može trajati duže od 36 radnih dana.
- (3) Trajanje godišnjeg odmora za radnike koji godišnji odmor koriste kolektivno, u jednakom trajanju, utvrdit će se pravilnikom o radu ustanove.

Član 124.

- (1) Plan korištenja godišnjeg odmora utvrđuje direktor ustanove kulture uz konsultacije sa sindikatom.
- (2) Rješenje o korištenju godišnjeg odmora donosi direktor ustanove kulture najkasnije 30 dana prije početka godišnjeg odmora radnika.
- (3) Protiv iješenja o korištenju godišnjeg odmora, radnik može lično ili putem Sindikata uložiti prigovor upravnom odboru.
- (4) Prigovor odgađa izvršenje rješenja.
- (5) O prigovoru upravni odbor mora odlučiti u roku od 8 dana od dana prijema prigovora.

Član 125.

- (1) Pri utvrđivanju trajanja godišnjeg odmora ne uračunavaju se subote, nedjelje i praznici koji se po zakonu ne rade.
- (2) Radnik koji nije stekao pravo na godišnji odmor, odnosno koji nema šest mjeseci neprekidnog rada, ima pravo na najmanje dva radna dana godišnjeg odmora za svaki navršeni mjesec rada.
- (3) Za vrijeme korištenja godišnjeg odmora, radnik ima pravo na naknadu plaće u visini plaće koju bi ostvario da je radio.

Član 126.

- (1) Radnik ima pravo na godišnji odmor najmanje 20 radnih dana.
 (2) Godišnji odmor duži od 20 radnih dana utvrđuje se u skladu sa sljedećim kriterijima i mjerilima:

1.	Po osnovu staža:	
	za svake tri godine radnog staža	1 radni dan
2.	Po osnovu složenosti poslova i zadataka:	
	radnici koji obavljaju poslove VSS spreme	4 radna dana
	radnici koji obavljaju poslove VS i VKV spreme	3 radna dana
	radnici koji obavljaju poslove SSS	2 radna dana
	radnici sa KV spremom	2 radna dana
	ostali radnici	1 radni dan
3.	Po osnovu uvjeta rada:	
	za otežane uvjete rada	3 radna dana
	rad u smjenama i u neradne dane	2 radna dana
4.	Po osnovu socijalnih i zdravstvenih uvjeta:	
	roditelj ili staratelj sa djetetom do sedam godina starosti za svako dijete	1 radni dan
	samohrani roditelj ili staratelj sa djetetom do deset godina starosti, za svako dijete po poteškoćama u razvoju, za svako dijete	2 radna dana
	Invalid	2 radna dana
5.	Po osnovu rezultata rada:	
	za uspješne rezultate u radu (ocjena: ističe se)	1 radni dan
	za naročito uspješne rezultate u radu (ocjena: naročito se ističe)	2 radna dana

- (3) Radnik ima pravo u toku godine koristiti jedan dan godišnjeg odmora prema vlastitoj potrebi, uz obavezu da o tome obavijesti direktora najmanje tri dana prije korištenja tog dana odmora.

Član 127.

- (1) Radniku se može odgoditi, odnosno prekinuti korištenje godišnjeg odmora radi izvršenja veoma važnih ili neodgovarivih službenih poslova, na osnovu odluke direktora.
 (2) Radniku kome je odgodeno ili prekinuto korištenje godišnjeg odmora, mora se omogućiti naknadno korištenje, odnosno nastavljanje korištenja godišnjeg odmora.
 (3) Radnik ima pravo na naknadu stvarnih troškova prouzrokovanih odgodom, odnosno prekidom korištenja godišnjeg odmora.
 (4) Pod troškovima iz stava 3. ovog člana smatraju se putni i drugi stvarni troškovi koji se dokazuju odgovarajućim dokazima (računima).

Član 128.

- (1) Radniku sa 35 godina penzijskog staža utvrđuje se dužina godišnjeg odmora u trajanju od 36 radnih dana.
 (2) Radnik koji ima više od 60 godina života ima pravo na godišnji odmor u trajanju od 36 radnih dana.

Plaćeno odsustvo

Član 129.

- (1) Radnik ima pravo na plaćeno odsustvo sa rada do sedam radnih dana u jednoj kalendarskoj godini na način kako je to regulisano Zakonom o radu u sljedećim slučajevima:

a) sklapanje braka	5 radnih dana
b) porodaj supruge	5 radnih dana
c) sklapanje braka djeteta radnika	2 radna dana
d) smrt supružnika, djeteta, roditelja i unuka	5 radnih dana
e) smrt roditelja supružnika	3 radna dana
f) smrt brata ili sestre	3 radna dana
g) smrt roditelja po ocu i majci	1 radni dan
h) oticanje težih štetnih posljedica elementarnih nepogoda	3 radna dana

i) aktivno učestvovanje na sportskim, kulturnim, drugim stručnim i naučnim manifestacijama po odobrenju direktora do	5 radnih dana
j) selidba i izgradnja vlastite stambene kuće - stana	2 radna dana
k) regulisanja prava na penziju	2 radna dana
l) radnik dobrovoljni darivalac krvi, za svako darivanje ima pravo po	1 radni dan
m) za teške bolesti člana porodice	5 radna dana
n) u slučaju rastave braka	5 radnih dana
o) za zadovoljenje vjerskih, odnosno tradicijskih potreba	2 radna dana

- (2) Radnik ima pravo na plaćeno odsustvo sa rada u trajanju od najmanje pet radnih dana za pripremanje i polaganje stručnog ispita ili drugog ispita koji predstavlja uvjet za obavljanje poslova radnog mjestra na koje je radnik raspoređen.
 (3) Radnik ima pravo u toku godine koristiti jedan dan godišnjeg odmora, prema vlastitoj potrebi, uz obavezu da o tome obavijesti direktora, najmanje tri dana prije korištenja tog dana odmora.
 (4) Radnik koji je upućen od poslodavca na školovanje, stručno osposobljavanje ili usavršavanje ima pravo na plaćeno odsustvo u trajanju koje se utvrdi općim aktom ustanove kulture, ali ne manje od pet radnih dana.
 (5) Izuzetno, u slučaju smrti člana uže porodice, radnik koji je u toku kalendarske godine već iskoristio do sedam dana odsustva, po drugim osnovama, ima pravo na odgovarajući broj plaćenih dana, u skladu sa ovim članom Kolektivnog ugovora.
 (6) Plaćeno odsustvo u slučaju usvajanja djeteta od 1 i više godina zvod adaptacionog perioda koji traje 6 mjeseci.
 (7) Radnik koji koristi plaćeno odsustvo u smislu ovog člana za dane koje koristi dobija naknadu plaće.
 (8) Za vrijeme korištenja odsustva, iz slučajeva definisanih ovim članom, direktor je dužan da organizuje adekvatnu zamjenu.
 (9) U pogledu sticanja prava iz radnog odnosa ili u vezi sa radnim odnosom, vrijeme plaćenog odsustva smatra se vremenom provedenim na radu.
 (10) Plaćeno odsustvo se ostvaruje na osnovu pisanih zahtjeva radnika direktoru ustanove kulture prije početka korištenja odsustva, odnosno najkasnije u roku od osam dana korištenja odsustva, osim odsustva vezana za smrtni slučaj.
 (11) Uz zahtjev za plaćeno odsustvo podnose se dokazi o opravdanosti zahtjeva, osim ako je razlog za plaćeno odsustvo općepoznat.
 (12) Plaćeno odsustvo odobrava direktor svojom odlukom.

Neplaćeno odsustvo

Član 130.

Radniku pripada pravo na četiri neplaćena radna dana u jednoj kalendarskoj godini za zadovoljenje vjerskih, odnosno tradicijskih potreba u skladu sa godišnjim kalendarom rada.

Član 131.

- (1) Poslodavac može odobriti radniku odsustvovanje sa posla bez naknade plaće (neplaćeno odsustvo) u sljedećim slučajevima:
 a) za stručno usavršavanje i obrazovanje u inostranstvu ili za naučno-istraživački rad u zemlji do jedne godine;
 b) radi njege teško oboljelog člana uže porodice u trajanju najduže do jedne godine;
 c) radi učestvovanja u radu specijaliziranih institucija u zemlji i inostranstvu, institucija kulture i umjetnosti u trajanju najduže do jedne godine;

- d) radi učešća radnika u kulturnim, vjerskim, sportskim aktivnostima, sindikalnim i drugim aktivnostima za period njihovog trajanja, a najduže do 30 dana;
 - e) spajanjem porodice najduže do jedne (1) godine;
 - f) radnik ima pravo na neplaćeno odsustvo radi učešća na vjerskim obredima i manifestacijama a najduže do 30 dana;
 - g) radnik ima pravo na neplaćeno odsustvo u trajanju do 30 dana u vrijeme predizbomih kampanja ako se nalazi na izbornim listama za izbore za skupštine općina, kantona, Federacije BiH, države BiH;
 - h) i u ostalim slučajevima predviđenim Pravilnikom o radu.
- (2) Radnik koji je izabran, odnosno imenovan na neku od javnih dužnosti u organima Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, organima kantona, grada i općine, ima pravo na neplaćeno odsustvo, na lični zahtjev, za vrijeme vršenja javne dužnosti, a najduže četiri godine od dana izbora, odnosno imenovanja.
- (3) Radniku i njegovom supružniku radi boravka u diplomatsko-konzulatnim predstavništvima može se odobriti odsustvo bez naknade plaće u trajanju do četiri godine.
- (4) Odsustvo sa rada u ustanovi kulture u slučajevima iz stava 1. ovog člana poslodavac će odobriti radniku samo pod uvjetom da se odsustvom ne ometa normalno odvijanje procesa rada.
- (5) Direktor ustanove kulture može odobriti neplaćeno odsustvo u trajanju do 15 radnih dana, a za svako odsustvo duže od 15 dana odluku donosi upravni odbor.
- (6) Općim aktima ustanove kulture mogu se utvrditi i drugi slučajevi i uvjeti korištenja neplaćenog odsustva.
- (7) Za vrijeme neplaćenog odsustva prava i obaveze radnika koji se stiču na rad i po osnovu rada miruju.

Odmor u toku radnog vremena

Član 132.

- (1) Radnik koji radi duže od 6 sati dnevno, ima pravo na odmor u toku radnog dana u trajanju od najmanje 30 minuta.
- (2) Poslodavac je dužan radniku, na njegov zahtjev, omogućiti odmor u trajanju od jednog sata za jedan dan u toku radne sedmice.

Dnevni odmor

Član 133.

Radnik ima pravo na odmor između dva dana (dnevni odmor) u trajanju od najmanje 12 sati neprekidno.

Sedmični odmor

Član 134.

- (1) Radnik ima pravo na sedmični odmor u trajanju od 48 sati neprekidno.
- (2) Dani sedmičnog odmora u pravilu su subota i nedjelja.
- (3) Ako je neophodno da radnik radi na dan (dane) sedmičnog odmora, osigurava mu se korištenje sedmičnog odmora tokom sljedeće sedmice.
- (4) Ako se radi za vrijeme nedjeljnog odmora zbog potreba posla i ne može se koristiti na način iz stava 2. ovog člana, radnik će ga koristiti naknadno prema odluci poslodavca, ali ne u razdoblju dužem od 14 dana od dana rada na dan sedmičnog odmora.

XII. NAKNADA ŠTETE / Odgovornost za nastalu štetu /

Član 135.

- (1) Radnik u ustanovi kulture dužan je nadoknadišti štetu koju prouzrokuje pri radu, namjerno ili iz krajnje napažnje.
- (2) Poslodavac rješenjem utvrđuje visinu i način nadoknade štete.
- (3) U slučaju kada bi troškovi postupka utvrđivanja štete bili veći od iznosa same štete, visinu štete poslodavac može utvrditi i u paušalnom iznosu.
- (4) U slučaju kada radnik odbije da nadoknadi štetu utvrđenu rješenjem iz stava 2. ovog člana, poslodavac može pokrenuti postupak za nadoknadu štete pred nadležnim sudom.

Član 136.

- (1) Ako je šteta nastala na stvari ili objektu, poslodavac može, na zahtjev radnika, dozvoliti da se šteta nadoknadi u određenom roku uspostavom prijašnjeg stanja na stvari ili objektu, o trošku radnika.
- (2) Poslodavac može iznos štete umanjiti ili nadoknadi iz drugih izvora, sve u zavisnosti od imovinskog stanja radnika i njegovog odnosa prema radu.
- (3) Poslodavac može, u zavisnosti od visine štete, a na zahtjev radnika, dopustiti i plaćanje nadoknade štete u obrocima, što se utvrđuje rješenjem.

XIII. ZAŠTITA PRAVA

Član 137.

Poslodavac je dužan da odluke i akte o ostvarivanju prava, obaveza i odgovornosti radnika u ustanovama kulture dostavi radniku u pisanom obliku sa obrazloženjem i poukom o pravnom lijeku, a najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja akta.

Član 138.

Prilikom razmatranja prigovora radnika na odluke i akte iz radnog odnosa i po osnovu rada, poslodavac je dužan razmotriti i mišljenje Sindikata.

Član 139.

Radniku ne može prestati radni odnos bez njegove krivice ukoliko mu nedostaje najviše 10 godina do ostvarenja uvjeta za penziju.

Član 140.

- (1) U slučaju smanjene radne sposobnosti zbog profesionalne bolesti, povrede na radu i invaliditeta radnika, osigurava se adekvatan posao bez smanjenja plaće koju je ostvarivao prije nastupanja navedene okolnosti.
- (2) Radniku koji je radio skraćeno radno vrijeme zbog razloga navedenih u stavu 1. ovog člana, isplaćuje se puna plaća koju bi ostvario za puno radno vrijeme na radnom mjestu na koje je raspoređen.

XIV. UVJETI ZA RAD SINDIKATA I ZAŠTITA SINDIKALNOG POVJERENIKA

Član 141.

- (1) Poslodavac u ustanovi kulture, svojim djelovanjem i aktivnostima, ne može ograničavati ni ti onemogućavati sindikalni rad, sindikalno organizovanje i pravo radnika da se učlani u Sindikat.
- (2) Sindikat djeluje u skladu sa Statutom sindikata, koji mora biti uskladen, sa svim pozitivnim zakonskim propisima.

Član 142.

Sindikalnim povjerenicima u smislu ovog ugovora smatraju se sljedeća lica:

- a) predsjednik sindikalne organizacije i članovi sindikalnog odbora ustanove kulture,

- b) predsjednik Kantonalnog odbora sindikata i članovi Kantonalnog odbora,
- c) predsjednik Sindikata srednjeg i visokog obrazovanja odgoja, nauke i kulture BiH i članovi Glavnog odbora i njegovih radnih tijela.

Član 143.

- (1) Mišljenje i prijedlog sindikata, poslodavac je dužan razmatrati uz obavezno prisustvo predstavnika sindikata.
- (2) Žalbe radnika - člana sindikata ne mogu se razmatrati i o njima odlučivati bez njegovog prisustva ili ovlaštenog predstavnika sindikata.
- (3) Poslodavac je dužan primiti i saslušati sindikalnog predsjednika/povjerenika kada on to zatraži ili po dogовору, ali najkasnije u roku od 7 dana od dana podnošenja zahtjeva za prijem.
- (4) Poslodavac je dužan u pisanom obliku odgovoriti na svaki dopis sindikalnog predsjednika/povjerenika, odnosno predstavnika, najkasnije u roku od 15 dana.
- (5) Poslodavac je obavezan sindikalnom predsjedniku/povjereniku, odnosno predstavniku, omogućiti pristup radnim mjestima radnika, radi sagledavanja uvjeta rada, i omogućiti mu uvid u podatke i dokumente koji se odnose na prava zaštite na radu radnika, vodeći računa da se ne remeti odvijanje radnog procesa.

Član 144.

- (1) Sindikalni predsjednik/povjerenik, odnosno predstavnik, ne smije biti spriječen ili ometan u obavljanju svoje dužnosti ako djeluje u skladu sa zakonom i ovim ugovorom.
- (2) Poslodavac u ustanovi kulture je dužan da za rad Sindikata osigura bez naknade, sljedeće uvjete:
 - a) prostoriju za rad sindikata u pravilu odvojenu od mjesta rada i odgovarajući prostor za održavanje sindikalnih sastanaka;
 - b) prostor i opremu za rad i održavanje sastanaka Sindikata, slobodan pristup i besplatno korištenje; fax-a, telefona, intemeta, kopir-aparata, papira i drugih materijalno-tehničkih sredstava;
 - c) nesmetanu distribuciju novina, letaka, brošura, peticija i drugog informativnog materijala Sindikata, kao i oglašavanje sindikalnih aktivnosti na oglasnim pločama i drugim mjestima;
 - d) obračun sindikalne članarine i drugih obustava preko platne liste prilikom obračuna plaće i doznačavanje članarine na račun Sindikata, a na osnovu pisane izjave člana Sindikata;
 - e) angažovanje odgovarajućih službi radi pružanja određenih relevantnih informacija i podataka te pružanje stručne pomoći u postupku konsultovanja u skladu sa zakonom kod donošenja pravilnika o radu i drugih općih akata ustanove kulture;
 - f) poslodavac je dužan da putem obračunske službe organizuje izradu završnog računa sindikalne organizacije;
 - g) sindikalnom predsjedniku/povjereniku u ustanovi kulture priznaje se ukupno 4 sata sedmično za obavljanje njegove funkcije na teret poslodavca;
 - h) predsjedniku i članu sindikalnog odbora ustanove, poslodavac će, uz naknadu plaće, omogućiti odsustvo sa rada za sindikalne aktivnosti do 5 dana u toku jedne kalendarske godine;
 - i) članu Kantonalnog odbora, članu Glavnog odbora, Skupštine i Upravnog odbora SSVOONK-a BIK i njegovih tijela, poslodavac će, uz naknadu plaće,

omogućiti odsustvo za sindikalne aktivnosti ukupno do 10 dana u toku jedne kalendarske godine za sve sindikalne aktivnosti na svim nivoima;

- j) predsjedniku Kantonalnog odbora ukoliko je radnik iz djelatnosti kulture, priznaje se puno radno vrijeme za obavljanje funkcije na teret poslodavca;
- k) predsjedniku Kantonalnog odbora, koji svoju funkciju obavlja volonterski, na teret poslodavca omogućiti će se odsustvo sa posla uz naknadu plaće do 10 dana u toku jednog mjeseca, isključivo za sindikalne aktivnosti;
- l) predsjedniku Kantonalnog odbora Sindikata koji svoju funkciju obavlja profesionalno, u skladu sa odredbama ovog ugovora ima plaću za puno radno vrijeme, naknadu plaće i doprinose u skladu sa zakonom i isplaćuje se iz budžeta Kantona Sarajevo;
- m) za vrijeme profesionalnog obavljanja funkcije iz tačke j) u Sindikatu, predsjedniku pripada plaća u visini plaće koju bi imao daje radio na svom radnom mjestu;
- n) potpredsjedniku Kantonalnog odbora, ukoliko je radnik iz djelatnosti kulture, pripada dodatak na plaću u iznosu od 30%.

- (3) Kantonalmi odbor, odnosno predsjednik Kantonalnog odbora ukoliko je radnik iz djelatnosti kulture izabrat će jednu od ponuđenih mogućnosti pod tačkama j) ili k) ovog člana.

Član 145.

Članovi sindikata u ustanovi kulture imaju pravo održati sindikalni sastanak jednom u mjesec dana u radno vrijeme, vodeći računa da se sastanci organizuju u vrijeme i na način koji ne remeti rad ustanove.

Član 146.

Poslodavac je dužan omogućiti da nadležna finansijska služba, koja vrši obračun i naplatu sindikalne članarine putem platnih lista članova sindikata, istu doznači u korist naznačenog žiro-računa sindikata.

Član 147.

Sindikat se obavezuje da će djelovati u skladu sa Ustavom, zakonom i ovim Kolektivnim ugovorom.

Član 148.

Dužnost sindikata je da obavijesti poslodavca o izboru ili imenovanju sindikalnog predsjednika i drugih sindikalnih predstavnika.

Član 149.

- (1) Organ sindikata može odlučiti da se određene funkcije u sindikatu na kantonalmu nivou organiziranja mogu obavljati profesionalno.
- (2) Radniku koji je u radnom odnosu u ustanovi kulture, nakon izbora za sindikalnog predsjednika/povjerenika, izvršit će se dopuna osnovnog ugovora o radu, kojim će se precizirati vrijeme predviđeno za obavljanje te funkcije, plaća i druga pitanja u skladu sa ovim Kolektivnim ugovorom.

Član 150.

- (1) Sindikalni predsjednik/povjerenik, odnosno član kantonalmog odbora sindikata za vrijeme trajanja mandata, odnosno šest mjeseci nakon isteka mandata ne može se bez saglasnosti sindikata ustanove kulture, odnosno kantonalmog odbora sindikata:
 - a) premjestiti na druge poslove i zadatke u ustanovu kulture,
 - b) odrediti kao višak radnika,

- c) premjestiti na nepovoljnije radno mjesto,
- d) sniziti mu osnovnu plaću u okviru istih uvjeta rada, niti pokrenuti disciplinski ili odšteti postupak.

Član 151.

- (1) Upravni odbor i direktor ustanove kulture dužni su pismeno blagovremeno obavijestiti sindikalnog predsjednika/povjerenika o sjednicama organa u ustanovi i omogućiti mu prisustvo na svim sjednicama, osim sjednicama koje su zatvorene za javnost, te razmotriti prijedloge i stavove Sindikata o pitanjima iz njihove nadležnosti ako se o njima raspravlja.
- (2) Direktor ustanove kulture je dužan primiti i saslušati sindikalnog predsjednika/povjerenika na njegov zahtjev i učiniti mu dostupnim informacije u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama.

Član 152.

- (1) U ustanovi kulture sindikalni predsjednik/povjerenik ima pravo i obavezu:
 - a) sudjelovati u planiranju mjera za unapređivanje uvjeta rada;
 - b) biti informiran o promjenama bitnim za sigurnost i zdravlje radnika;
 - c) osposobljavati se i obrazovati za izvršavanje poslova u vezi sa zaštitom na radu;
 - d) pozvati inspektora zaštite na radu kada za to postoje razlozi;
 - e) biti prisutan kod inspekcijskih pregleda koje se odnose na djelokrug djelovanja sindikata;
 - f) staviti primjedbe na nalaz i mišljenje inspektora rada, zaštite na radu;
 - g) tražiti od radnika da poštuje mjere zaštite na radu;
 - h) kontrolisati prijav na osiguranje i uplate doprinosa.

Član 153.

Vlada Kantona Sarajevo, Ministarstvo, upravni odbori i direktori ustanova kulture obavezuju se, prije izrade nacrta i prijedloga zakona i drugih propisa i akata koji utiču na radno-pravni, socijalni, profesionalni i materijalni položaj radnika u ustanovi kulture i djelatnosti, zatražiti prijedlog i mišljenje sindikata, kao i omogućiti predstavnicima sindikata učešće u izradi tih propisa i akata.

Član 154.

Povreda sindikalnog predsjednika/povjerenika prilikom obavljanja sindikalne dužnosti, te službenog puta u vezi s tom dužnosti, smatra se povredom na radu.

Član 155.

- (1) Sindikalni predsjednik/povjerenik ima pravo najmanje jednom mjesечно na temeljiti i neometani uvid u isplatu plaće s pravom na uvid u uplatu poreza i doprinosa za svakog radnika.
- (2) Struktura odbitaka, odnosno zabrana iz plaće radnika ne može biti predmet javne objave te je dužnost sindikalnog predsjednika/povjerenika čuvati tajnost tih podataka.

XV. RJEŠAVANJE SPOROVA

Član 156.

U slučaju spora o zaključivanju, primjeni, izmjeni ili dopuni, odnosno otkazivanju ovog Kolektivnog ugovora ili drugog sličnog spora vezanog za primjenu ovog Kolektivnog ugovora, odnosno provođenja arbitraže primjenjuju se odredbe Zakona o mirnom rješavanju radnih sporova.

XVI. ŠTRAJK

Član 157.

- (1) Za vrijeme važenja ovog Kolektivnog ugovora i njegove primjene, radnici, odnosno sindikat neće štrajkovati zbog

pitanja koja su ovim kolektivnom ugovorom uređena i koja se provode.

- (2) Radnici u ustanovama kulture, radi zaštite i ostvarivanja ekonomskih i socijalnih interesa, koji se ne mogu riješiti putem pregovora sa poslodavcem niti drugim mjerama, na poziv Sindikata mogu ostvariti pravo na štrajk pod uvjetima i na način utvrđen Zakonom o štrajku, Zakonom o radu, Pravilima Sindikata o štrajku uskladjenim sa Zakonom o štrajku i ovim Kolektivnim ugovorom.
- (3) Odricanje od prava na štrajk iz stava 1. ovog člana ne isključuje pravo na štrajk za sva druga neriješena pitanja, te za slučaj spora oko izmjene i dopune ovog Kolektivnog ugovora.
- (4) Sindikat ima pravo pozvati na štrajk radnike u slučaju da se odredbe ovog ugovora ne provode ili se djelimično provode.

Član 158.

- (1) Štrajkom rukovodi štrajkački odbor Sindikata.
- (2) U ustanovama kulture koje su uključene u štrajk moraju se organizovati i štrajkački odbori ili imenovati osoba koja će obavljati funkciju štrajkačkog odbora.
- (3) Članovima štrajkačkog odbora ne može se naložiti da rade za vrijeme štrajka.

Član 159.

- (1) Štrajk se mora najaviti poslodavcu utvrđenim Zakonom o štrajku.
- (2) U pisanoj najavi štrajka moraju se navesti razlozi za štrajk, te mjesto i vrijeme početka štrajka.
- (3) Odluku o štrajku donosi nadležni organ Sindikata u skladu sa Pravilima o štrajku.

Član 160.

- (1) Radniku koji je sudjelovao u štrajku, organizovanom u skladu sa Zakonom o štrajku i ovim Kolektivnim ugovorom, nakon nadoknade radnih sati ili radnih dana provedenih u štrajku, pripada pravo na naknadu njegove plaće i ostalih naknada, shodno nadoknadenim radnim satima.
- (2) Poslodavac i Sindikat se mogu dogovoriti prilikom postizanja sporazuma o zaključenju štrajka, o drugaćijem načinu nadoknade radnih sati i isplate plaće i nadoknada.
- (3) Niko se ne smije prisiliti da učestvuje u štrajku mimo njegove volje, niti se smije staviti u nepovoljan položaj zbog učešća u štrajku.

Štrajk upozorenja

Član 161.

- (1) Štrajk se može organizirati i kao štrajk upozorenja.
- (2) Štrajk upozorenja može trajati najviše dva sata dnevno.

Član 162.

Radnik koji ne poštije odredbe Zakona o štrajku, ovog Kolektivnog ugovora i odluke štrajkačkog odbora neće imati zaštitu sindikata ako nadležni organ ustanove kulture pokrene postupak za utvrđivanje njegove odgovornosti zbog radnji učinjenih u toku štrajka.

Član 163.

- (1) Za vrijeme važenja ovog Kolektivnog ugovora Sindikat može organizovati štrajk solidarnosti u trajanju do 30 minuta, kao oblik sindikalne podrške zahtjevima radnika u drugim organizacijama i djelatnostima.
- (2) Također, Sindikat će koristiti i druge metode i oblike sindikalne borbe radi iskazivanja svog stava i ostvarivanja svojih prava.

Štrajk solidarnosti

Član 164.

- (1) Štrajkom rukovodi štrajkački odbor sastavljen od predstavnika Sindikata, koji je dužan očitovati se drugoj strani, kako bi se nastavili pregovori o mirnom rješenju spora.
- (2) Za vrijeme trajanja štrajka, članovi štrajkačkog odbora ne mogu biti raspoređeni na rad.

Član 165.

Organiziranje štrajka i učešće u štrajku u skladu sa zakonom i odredbama ovog Ugovora, ne predstavlja povredu radne dužnosti.

Odluka o preuzimanju Vijeća zaposlenika

Član 166.

- (1) U skladu sa Zakonom o radu i Zakonom o Vijeću zaposlenika, Sindikat preuzima sva prava i obaveze Vijeća zaposlenika i neće preduzeti mјere i aktivnosti na formirajući Vijeća zaposlenika.
- (2) Vlada Kantona Sarajevo se obavezuje da će ispoštovati sve odredbe zakona o Vijeću zaposlenika, a naročito one koje se odnose na obaveze poslodavaca u pogledu rada Vijeća zaposlenika (naknade plaća, rad članova Vijeće radnika u okviru radnog vremena, pripadajući broj radnih sati za rad Vijeća zaposlenika).
- (3) Ovim Kolektivnim ugovorom Sindikat i Vlada Kantona Sarajevo dogovorili su se o realizaciji prava iz ovog člana iz poglavљa XIV (Uvjeti za rad sindikata i zaštita sindikalnog povjerenika/predsjednika) ovog Kolektivnog ugovora.

Vijeće zaposlenika i štrajk

Član 167.

Članovi Vijeća zaposlenika, članovi Sindikata, odnosno sindikalni predsjednici/povjerenici mogu obavljati sve sindikalne aktivnosti uključujući i organizovanje štrajka, ali u ime Vijeća zaposlenika.

Član 168.

Ako zbog promijenjenih okolnosti, koje nisu postojale niti bile poznate u trenutku zaključivanja ovog Kolektivnog ugovora, odredbe ovog ugovora ne bi mogle biti primijenjene ili bi njihova primjena bila bitno otežana, strane potpisnice obavezuju se da neće jednostrano raskinuti ili prekršiti ovaj ugovor, nego će drugoj strani predložiti izmjene.

Član 169.

Niko se ne smije prisiliti da učestvuje u štrajku mimo njegovo volje, niti se smije staviti u nepovoljniji položaj zbog učešća u štrajku.

Poslovi koji se neće prekidati za vrijeme štrajka

Član 170.

- (1) Za vrijeme trajanja štrajka pa do okončanja ili prekida štrajka, ovim Kolektivnom ugovorom sporazumno Sindikat i poslodavac utvrđuju minimum radnih obaveza u svim procesima rada ustanova kulture, i to:
 - a. direktor ustanove kulture radi svoje redovne poslove u predviđenom radnom vremenu;
 - b. pomoćnik direktora, sekretar, referent za plan i analizu, blagajnik i drugo administrativno osoblje rade hitne i neophodne poslove sa strankama, dva sata u toku dana;
 - c. tehničko osoblje (portiri, noćni čuvari, rukovaoci sistema centralnog grijanja) rade redovne poslove utvrđene pravilnikom o sistematizaciji poslova i radnih zadataka;

- d. radnici na održavanju čistoće, minimalno 2 radnika i domaći, rade redovne poslove predviđene za to radno mjesto po dva sata u toku dana;
- e. radnici rade neophodne administrativno-tehničke poslove, rade na sređivanju dokumentacije, provode aktivnosti na individualnom i kolektivnom usavršavanju;
- f. u okviru minimuma radnih zadataka za vrijeme trajanja štrajka radnici su dužni u ustanovi kulture biti u vremenu od 09:00 do 13:00 sati, a sindikalni odbor (štrajkački odbor) u svojstvu dežurne ekipe u vremenu od 08:00 do 15:00 sati;
- g. javni nastupi, predstave, izložbe neće biti otkazani zbog štrajka u sljedećim slučajevima:
 - a) kada su javni nastupi plaćeni mimo budžeta Kantona Sarajevo,
 - b) za vrijeme vjerskih i državnih praznika i prilikom obilježavanja značajnih datuma,
 - c) prilikom zakazanih nastupa umjetnika iz inostranstva, kao učesnika programa;
- h. u toku organizacije i provođenja štrajka, poslodavac je dužan da se pridržava odredaba Zakona o štrajku, Zakona o radu, Pravila Sindikata o štrajku uskladenih sa Zakonom o štrajku i ovim Kolektivnim ugovorom.

Član 171.

Kantonalni odbor sindikata donosi odluku o prekidu, odnosno završetku štrajka, na prijedlog štrajkačkog odbora.

XVII. POSTUPAK KOLEKTIVNOG PREGOVARANJA I ZAKLJUČIVANJA KOLEKTIVNOG UGOVORA

Član 172.

- (1) Postupak pregovaranja i zaključivanja kolektivnog ugovora može pokrenuti svaka ugovorna strana utvrđena ovim Ugovorom.
- (2) Postupak iz stava 1. ovog člana pokreće se pisanim putem.

Član 173.

Strana koja je pokrenula postupak za kolektivno pregovaranje i zaključivanje kolektivnog ugovora utvrđuje prijedlog kolektivnog ugovora i dostavlja ga drugoj strani.

Član 174.

Postupak i rokovi za kolektivno pregovaranje i zaključivanje kolektivnih ugovora utvrđuju se protokolom o vođenju pregovora koji utvrđuju potpisnice ugovora.

Izmjene i dopune ugovora

Član 175.

- (1) Inicijativu za izmjene i dopune ovog Kolektivnog ugovora može dati svaka ugovorna strana.
- (2) Inicijativa se podnosi u pisanoj formi, a strana kojoj je upućena dužna je na inicijativu odgovoriti u roku od 15 dana od dana prijema inicijative te mora pristupiti pregovorima o predloženoj izmjeni i dopuni u roku od 30 dana od dana prijema prijedloga.
- (3) Izmjene i dopune ovog Kolektivnog ugovora vrše se na način i po postupku predviđenom za njegovo donošenje.
- (4) U ponašanju protivno tački 2. ovog člana stekli su se uvjeti za štrajk uz prethodno provođenje postupka mirenja.

Pravno važenje

Član 176.

Nakon isteka roka na koji je sklopljen ovaj Ugovor, u njemu sadržana pravna pravila kojim se uređuje zaključivanje, sadržaj, prava, obaveze te prestanak radnog odnosa i dalje se

primjenjuju tri mjeseca, kao dio prethodno sklopljenih ugovora o radu.

Član 177.

- (1) Ovaj Kolektivni ugovor je obavezujući za strane koje su ga potpisale, kao i za strane koje mu naknadno pristupe.
- (2) Sporove u vezi sa primjenom ovog Kolektivnog ugovora koji nisu riješeni arbitražom, rješavat će nadležni sud u BiH.

Član 178.

- (1) Za tumačenje odredaba i praćenje primjene ovog Kolektivnog ugovora, potpisnici ugovora će na dan potpisivanja Kolektivnog ugovora imenovati komisiju za tumačenje kolektivnog ugovora, koja je sastavljena od po dva predstavnika potpisnika.
- (2) Komisija za tumačenje ovog ugovora obavlja sljedeće poslove:
 - a. daje tumačenje odredaba ovog ugovora;
 - b. prati izvršavanje i izvještava obje strane o provedbi i kršenju ugovora;
 - c. pokreće incijativu za izmjene i dopune Kolektivnog ugovora.
- (3) Na zahtjev jedne od ugovornih strana, komisija iz stava 1. ovog člana, obavezna je dati tumačenje odredaba ovog Ugovora u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva.
- (4) Naknadu za rad u komisiji članovima komisije obezbeđuje poslodavac, u skladu sa propisima.
- (5) Tumačenja komisije za tumačenje kolektivnog ugovora imaju pravnu snagu i učinak Kolektivnog ugovora.
- (6) Komisija donosi poslovnik o radu.

Uskladivanje pravilnika o radu

Član 179.

Upravni odbor, uz konsultacije sa Sindikatom ustanove kulture, dužan je uskladiti Pravilnik o radu sa odredbama ovog Kolektivnog ugovora.

Član 180.

Ustanove kulture dužne su uskladiti svoje opće akte sa ovim Kolektivnim ugovorom u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Kolektivnog ugovora.

Član 181.

U periodu primjene ovog Ugovora, ukoliko dođe do promjene načina obračuna plaća kod radnika u organima uprave, ugovorne strane saglasne su da će se u roku osam dana prići dogovaranju o primjeni novog načina obračuna plaća u ustanovama kulture.

XVIII. NADZOR NAD PRIMJENOM OVOG UGOVORA

Član 182.

- (1) Nadzor nad primjenom ovog Kolektivnog ugovora obavlja kantonalni inspektor rada.
- (2) Radnik, sindikat, Vijeće zaposlenika i poslodavac mogu zahtijevati od inspektora rada provođenje inspekcijskog nadzora.

Član 183.

Zaključen Kolektivni ugovor dostavlja se kantonalnom ministarstvu nadležnom za rad, u skladu sa Zakonom o radu.

Član 184.

Ovaj Kolektivni ugovor je potpisani u pet istovjetnih primjeraka, od kojih svaka ugovorna strana zadržava po dva, a jedan primjerak dostavlja se nadležnom kantonalnom ministarstvu za rad.

XIX. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 185.

- (1) Ovaj Kolektivni ugovor stupa na snagu danom potpisivanja, a predviđene nove finansijske obaveze primjenjivat će se od dana usvajanja Budžeta Kantona Sarajevo za 2023. godinu, i objavit će se u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".
- (2) Retroaktivni obračun razlike plaća za period od 01.01.2023. do datuma usvajanja Budžeta Kantona Sarajevo za 2023. godinu, izvršiti će se na osnovu primjene koeficijenata iz člana 58. ovog Kolektivnog ugovora, umjesto primjenjivanih koeficijenata, uz narednu plaću a najkasnije za 60 dana od dana usvajanja Budžeta.
- (3) Stupanjem na snagu ovog Kolektivnog ugovora prestaje da važi Kolektivni ugovor za djelatnost kulture u Kantunu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 52/19 i 5/20).

Član 186.

- (1) Ovaj Kolektivni ugovor se zaključuje na određeno vrijeme u trajanju od tri godine od dana potpisivanja ugovora.
- (2) Postupak sklapanja-zaključivanja novog ugovora počet će najkasnije tri mjeseca prije isteka roka na koji je ugovor sklopljen-zaključen.

Član 187.

- (1) Ovaj Kolektivni ugovor je obavezujući za strane koje su ga potpisale, kao i za strane koje mu naknadno pristupe.
- (2) Sporove u vezi sa primjenom ovog Kolektivnog ugovora koji nisu riješeni arbitražom, rješavat će nadležni sud u BiH.

Član 188.

Na dan potpisivanja Kolektivnog ugovora bit će imenovana Komisija za tumačenje Kolektivnog ugovora.

Član 189.

Poslodavac će prilikom izrade pravilnika o izboru upravnih odbora u ustanovama kulture obavezno konsultirati Sindikat. Pravilnikom će se omogućiti svim radnicima da biraju člana upravnog odbora iz reda radnika, u skladu sa kriterijima koji će biti propisani u pravilniku.

Broj 07-01-48/23

22. februara 2023. godine

Sarajevo

za Sindikat srednjeg i visokog obrazovanja,
odgoja, nauke i kulture BiH
Kantonalni odbor Kantona
Sarajevo
Predsjednik
Admir Šuvalić, s. r.

Broj 02/01-01-4933/23
22. februara 2023. godine
Sarajevo
za Vladu Kantona Sarajevo
Vršiteljica dužnosti premijera
Ministrice
Darja Softić Kadenić, s. r.

KRITERIJI
ZA UTVRĐIVANJE RANG-LISTE U SLUČAJU
PRESTANKA POTREBE ZA RADNO ANGAŽOVANJE
RADNIKA U JAVNIM USTANOVAMA KULTURE
KANTONA SARAJEVO

1. STRUČNA SPREMA I DRUGE RADNE KARAKTERISTIKE

- a) Stručna spremna

- visoka stručna spremna - VII stepen	30 bodova
- viša stručna spremna - VI stepen	25 bodova
- visokokvalifikovani radnik - V stepen	23 boda
- srednja stručna spremna - IV stepen	20 bodova
- kvalifikovani radnik - III stepen	18 bodova